

Afgeronde onderzoeken naar het Hoger Onderwijs 2013-2016

Hieronder is een lijst te vinden van het onderzoek uitgevoerd naar het Hoger Onderwijs in de periode 2013-2016. Per onderzoek zijn de titel, de naam van het onderzoek, een abstract en een link naar het volledige rapport opgenomen.

De onderzoeken zijn verdeeld naar de hoofdstukken van de Strategische Agenda 'De waarde(n) van weten' 2015-2025.

Om het gemakkelijker te maken onderwerpen te vinden, volgt hieronder eerst een verdeling van welke kernwoorden onder welk thema vallen.

Verdeling onderwerpen per hoofdstuk Strategische Agenda

Thema	Kernwoorden
Onderwijs van Wereldformaat	<p>A. Onderwijskwaliteit</p> <ul style="list-style-type: none">• Kwaliteitscultuur• Studielast• Indicatoren voor onderwijskwaliteit/ studieresultaten• Rendement/Studiesucces• Kwaliteitsbewaking/zorg• Prestatieafspraken• Examen/opleidingscommissies• Financiën (en huisvesting)• Kwaliteit toetsing• Jaarverslagen• Staten van het onderwijs <p>B. Internationalisering</p> <ul style="list-style-type: none">• Mobiliteit• Alternatieve vormen internationalisering• Economische effecten• Stayrate• Rankings
Toegankelijkheid, talentontwikkeling en diversiteit	<ul style="list-style-type: none">• Sociale leenstelsel / Studievoorschot• Beperkingen• Ondersteuningstrajecten• Selectiemechanismen• Kansenongelijkheid• Minderheden (o.a. vrouwen)

	<ul style="list-style-type: none"> • Talentontwikkeling/Excellentie (o.a. Siriusprogramma) • Instellingscollegegeld • Individuele winst student • Doorstroom/Overgangen onderwijs • Associate degree • Leven lang leren • Studiekeuze check
Verbinding met de samenleving	<ul style="list-style-type: none"> • Kennissamenleving/kenniswerkers • (Aansluiting op de) Arbeidsmarkt • Leraren (beleid) • Ondernemerschap/Innovatie • Topsectorenbeleid • Co-productie • Regionale hotspots • Praktijkgericht onderzoek
Ontwikkeling van het bestel	<ul style="list-style-type: none"> • Beleidsmaatregelen • Rechtsgang studenten • Sturingsrelatie overheid-instellingen • Profilering/curriculumontwikkeling • Stelselvraagstukken • Toekomstscenario's • Samenwerking instellingen • Tegenstelling privé-privaat • Strategische Agenda • Associate degree • Hervormingen
Wetenschapsbeleid	<ul style="list-style-type: none"> • Onderzoeksinfrastructuur • Accreditatiestelsel • Financiering & Rendement • Competitie/publicatiedruk • Waarde van wetenschap • Vertrouwen in wetenschap • Verwevenheid met onderwijs • Onderzoekers • Keuzes voor richting van onderzoek • Knelpunten en kansen

Afgeronde onderzoeken: Onderwijs van wereldformaat

A. Onderwijskwaliteit

Titel onderzoek	Uitvoerende organisatie	Omschrijving onderzoek
Intern toezicht op onderwijskwaliteit in het hoger onderwijs. Een bijdrage aan de evaluatie van het wetstraject versterking besturing.	Inspectie van het Onderwijs 2013	Raden van toezicht houden zicht op de eisen aan onderwijskwaliteit die de Wet Hoger en Wetenschappelijk onderwijs (WHW) sinds 2010 stelt. De raden zien echter nog onvoldoende toe op de naleving van wet-en regelgeving rond onderwijskwaliteit. Verdere verbetering van het interne toezicht in het bekostigd hoger onderwijs is daarom wenselijk en nodig. Dit is de belangrijkste uitkomst in dit rapport naar de naleving van 'Versterking besturing'.
Te raadplegen via: https://www.onderwijsinspectie.nl/onderwerpen/themaonderzoeken/documenten/publicaties/2013/12/06/intern-toezicht-op-onderwijskwaliteit-in-het-hoger-onderwijs		
Een smalle kijk op onderwijskwaliteit. Stand van educatief Nederland 2013	Onderwijsraad 2013	Eens in de vier jaar maakt de Onderwijsraad de stand van educatief Nederland op. Hoe staat het onderwijs er voor? Welke veranderingen in het beleid zijn nodig voor duurzame kwaliteitsverbetering? Het Nederlandse onderwijs levert met gemiddelde financiële inzet bovengemiddelde prestaties. Toch is het onvoldoende voorbereid op de toekomst; de basiskwaliteit is goed, maar er zijn belemmeringen voor verdere verbetering en vernieuwing. Drie uitdagingen zijn: (1) Maak brede kwaliteit inzichtelijk (2) Stuur centraal op hoofdlijnen en vraag scholen een grotere professionele inbreng (3) Zorg voor meer waardering van niet-cognitieve capaciteiten
Te raadplegen via: https://www.onderwijsraad.nl/publicaties/2013/een-smalle-kijk-op-onderwijskwaliteit/volledig/item7043		
De bepaling van studielast in het hoger onderwijs. Een inventarisatie	ResearchNed Nijmegen 2013	De Inspectie van het Onderwijs stelde in het rapport 'Goed verkort?' (2012) vast dat de studielast bij een aantal onderzochte opleidingen niet goed onderbouwd is en afwijkt van de door de inspectie berekende studielast. Dit rapport bevat de bevindingen van een inventarisatie naar de wijze waarop opleidingen de studielast van programmaonderdelen of modules berekenen. Een belangrijk deel van de uitkomst van het onderzoek bestaat uit voorbeelden (good practices) van studielastberekeningen, met name gericht op flexibilisering van het deeltijd (en duaal) hoger onderwijs voor volwassenen.
Te raadplegen via: http://www.researchned.nl/wp-content/uploads/2013/11/rapport-normering-studielast.pdf		
Kwaliteitsbewaking in het hoger	Algemene Rekenkamer	Een aantal bevindingen uit het onderzoek: - Er is in Nederland in de periode 2008-2012 meer aandacht gekomen voor onderwijskwaliteit en het

onderwijs in Nederland en Vlaanderen. Vervolgonderzoek 2013	2013	eindniveau. Er zijn wel kanttekeningen te plaatsen bij de onderbouwing van de oordelen van zowel de visitatiecommissies als NVAO. - De verschillen in kwaliteitsbewaking tussen Nederland en Vlaanderen worden groter. - Globale schatting van het accreditatiestelsel is 25 miljoen euro per jaar. Afgelopen jaren was de doorlooptijd van accreditatieaanvragen bij NVAO langer dan een half jaar.
Te raadplegen via: http://www.rekenkamer.nl/Publicaties/Onderzoeksrapporten/Introducties/2013/09/Kwaliteitsbewaking_in_het_hoger_onderwijs_in_Nederland_en_Vlaanderen_vervolgonderzoek_2013		
Assessment of Higher Education Learning Outcomes. Feasibility Study Report.	OECD 2013	The purpose of the Feasibility Study is to see if it is practically and scientifically feasible to assess what students in higher education know and can do upon graduation. It is an initiative with the objective to assess whether it is possible to develop international measures of learning outcome in higher education. More than a ranking, the AHELO assessment aims to be direct evaluation of student performance at the global level and valid across diverse cultures, languages and different types of institutions.
Te raadplegen via: http://www.oecd.org/education/skills-beyond-school/testingstudentanduniversityperformancegloballyoecdsahelo.htm		
Sturen op cijfers en rendementen	ResearchNed 2015	De Inspectie van het Onderwijs ziet erop toe dat scholen voldoen aan de eisen die zijn vastgesteld voor de kwaliteit van het onderwijs. Leeropbrengsten spelen daarbij vanzelfsprekend een belangrijke rol. Er zijn echter signalen dat het sturen op onderwijsresultaten soms anders uitpakt dan gewenst. Het beeld is dat scholen proberen leeropbrengsten te verhogen met als doel om betere inspectieoordelen te behalen, maar dat dit op een manier kan gebeuren die niet ten goede komt aan de onderwijskwaliteit en/of kansen van leerlingen in het onderwijs. Het ministerie vindt het belangrijk de aard en omvang van het probleem in kaart te brengen. Dit onderzoek richtte zich daarom op de neveneffecten van het sturen op cijfers en rendementen, waarbij het doel was in kaart te brengen wat de aard en omvang van de problematiek is en welke aanpakken ongewenste effecten kunnen verminderen.
Te raadplegen via: http://www.researchned.nl/wp-content/uploads/2015/10/Onderzoek-sturen-op-cijfers-en-rendementen1.pdf		
Kwaliteit in het hoger onderwijs	Onderwijsraad 2015	De raad heeft zich op verzoek van de Minister van Onderwijs gebogen over de vraag op welke manier de kwaliteit van het hoger onderwijs op verantwoorde wijze verbeterd en gewaarborgd kan worden. Bij de beantwoording van die vraag staat de uitwerking van het concept kwaliteitscultuur centraal. Aanbeveling 1: werk aan een sterkere kwaliteitscultuur op opleidingsniveau. Aanbeveling 2: herijk als instelling de interne kwaliteitszorg en schep randvoorwaarden voor sterkere kwaliteitsculturen binnen opleidingen. Aanbeveling 3: pas de door de overheid georganiseerde kwaliteitszorg aan.
Te raadplegen via: https://www.onderwijsraad.nl/publicaties/2015/kwaliteit-in-het-hoger-onderwijs/item7276		
Verdere versterking. Onderzoek naar het functioneren van examencommissies in	Inspectie van het Onderwijs 2015	Examencommissies in het hoger onderwijs hebben zich de afgelopen jaren duidelijk versterkt. Ze richten zich meer dan voorheen op het borgen van de kwaliteit van de tentaminering en examinering. Ongeveer 90 % van de examencommissies doet steekproeven van eindwerken en andere tentamens om de kwaliteit van de tentaminering te bewaken. Ook geven de examencommissies bijna allemaal richtlijnen aan examinatoren voor het afnemen en beoordelen van tentamens. Op die manier staan ze in

het hoger onderwijs		toenemende mate garant voor de waarde van het diploma. Ook zijn de examencommissies onafhankelijker geworden; managers maken veel minder vaak deel uit van examencommissies dan voorheen. De deskundigheid van examencommissies is eveneens toegenomen. Met name het hbo heeft belangrijke stappen vooruit gezet.
Te raadplegen via: https://www.onderwijsinspectie.nl/onderwerpen/themaonderzoeken/documenten/publicaties/2015/04/21/inspectierapport-verdere-versterking-examencommissies-in-het-hoger-onderwijs		
Kwaliteitszorg en kwaliteitscultuur in het hoger onderwijs	ITS 2015	Het voorliggend rapport maakt deel uit van een onderzoek dat het ITS in opdracht van de Onderwijsraad uitvoert. Dit onderzoek bestaat uit: 1 Een literatuurstudie naar de 'state of the art' van kwaliteitsbeleid in het hoger onderwijs. 2 Een webenquête waarbij alle bekostigde instellingen van hoger onderwijs zijn benaderd. 3 Interviews met vertegenwoordigers van twaalf geselecteerde 'good practice' opleidingen.
Te raadplegen via: Deel 1: Literatuurstudie http://its.ruhosting.nl/publicaties/pdf/r2042.pdf Deel 2: Empirisch onderzoek http://its.ruhosting.nl/publicaties/pdf/r2043.pdf		
Performance-based funding and performance agreements in fourteen higher education systems	CHEPS 2015	In this report, prepared at the request of the Dutch ministry of Education, Culture and Science, CHEPS provides an analysis of the performance-based funding models and performance agreements that have been in use for some time in a number of higher education systems across the world. With this report we want to highlight a number of key issues to be taken into account when the introduction or evaluation of performance agreements is being considered.
Te raadplegen via: http://doc.utwente.nl/93619/7/jongbloed%20ea%20performance-based-funding-and-performance-agreements-in-fourteen-higher-education-systems.pdf		
Cultures of Quality: An International Perspective Profiles of Quality Assurance in Higher Education in Nine Countries	CHEPS 2015	This collaborative research project considers how the structures and frameworks of quality assurance organisations in nine countries (Australia, Brazil, Chile, China, Colombia, India, Mexico, the United Kingdom and the United States) encourage cultures of quality in higher education systems. Specifically: ☐ the extent to which quality assurance cultures affect quality development cultures ☐ the opportunities to build international partnerships between the UK and other countries to address collective concerns.
Te raadplegen via: http://doc.utwente.nl/98308/1/Cultures-of-Quality-An-International-Perspective-15.pdf		
Internationale good practices onderwijskwaliteit en studiesucces	CHEPS 2015	In opdracht van het Ministerie van OCW heeft het Center for Higher Education Policy Studies (CHEPS) van de Universiteit Twente een inventarisatie gemaakt van veelbelovende initiatieven die zijn gericht op het verbeteren van de onderwijskwaliteit. Het doel van deze exercitie is om het Ministerie van OCW aansprekende voorbeelden te geven van initiatieven uit de Nederlandse en buitenlandse praktijk die thans worden ondernomen om het hoger onderwijs te versterken. Dit rapport presenteert u een korte beschrijving van vijftig van dergelijke initiatieven uit Nederland en andere landen.

Te raadplegen via: http://doc.utwente.nl/96047/1/CHEPS%20Rapport%20Internationale%20good%20practices%20onderwijskwaliteit%20en%20studie....pdf		
Dropout and completion in higher education in Europe: main report	CHEPS 2015	The evidence indicates that countries that have more explicit study success objectives, targets and policies are likely to be more successful. Particularly if the policy approach is comprehensive and consistent. Furthermore, increasing the responsibility of higher education institutions for study success, for example in the area of selecting, matching, tracking, counselling, mentoring and integrating students in academic life is clearly effective.
Te raadplegen via: http://doc.utwente.nl/98513/1/dropout-completion-he_en.pdf		
Vastgoed universiteiten. Deel 1: Financieel toezicht op de sector	Algemene Rekenkamer 2016	De Algemene Rekenkamer wil met de onderzoekslijn vastgoed bijdragen aan verantwoord vastgoedbeheer. Dit deel gaat over universiteiten. Het beeld van de Onderwijsinspectie, dat jaarverslagen een beperkt inzicht bieden in vastgoedrisico's bij individuele universiteiten en dat de kans bestaat dat de Inspectie risico's te laat opspoorde, kan door dit onderzoek onderschreven worden. Het financiële beeld van de dertien onderzochte universiteiten als geheel is weliswaar gezond, maar het totaalbeeld zegt niet voldoende over mogelijke risico's van afzonderlijke universiteiten. Intern is de raad van toezicht van belang, deze zou moeten vaststellen of aan een aantal basisprincipes van goed vastgoedmanagement is voldaan en moeten ingrijpen waar nodig.
Te raadplegen via: http://www.rekenkamer.nl/Publicaties/Onderzoeksrapporten/Introducties/2016/10/Vastgoed_universiteiten		
Rapport uitkomst onderzoek naar de naleving van de declaratievoorschriften door de bestuurders ho	Inspectie van het Onderwijs 2016	Naar aanleiding van mediaberichten over declaraties en andere uitgaven heeft de minister de Kamer toegezegd dat de inspectie de declaraties van bestuurders in het ho nader zou onderzoeken. De bestuurders lijken de term 'declaratie' verschillend te interpreteren. Verder blijkt uit de rapportages van de instellingsaccountants dat een aantal instellingen het eigen reglement niet heeft nageleefd. Hierbij is het ook onbevredigend dat de instellingsaccountants bij de constatering van deze overtredingen meer naar de letter dan naar de geest van de geldende wet- en regelgeving gehandeld lijken te hebben. De inspectie adviseert de minister om op basis van dit rapport via de koepelorganisaties de bestuurders van de instellingen in het ho op te roepen om tot transparante, uniforme en concrete voorschriften voor de declaraties te komen. Dit rapport beschrijft de uitkomsten van de afzonderlijke vervolgonderzoeken bij acht instellingen waar de accountant bij de controle van de declaraties fouten constateerde. De fouten hebben vooral betrekking op declaraties van en vergoedingen aan medewerkers en niet die van en aan bestuurders. Daarom heeft de inspectie de Raad van Toezicht en het College van Bestuur van de betrokken instellingen verzocht om maatregelen te treffen waarmee dergelijke fouten in de toekomst te voorkomen zijn.
Te raadplegen via: https://www.onderwijsinspectie.nl/onderwijssectoren/hoger-onderwijs/documenten/publicaties/2016/02/25/onderzoek-declaraties-in-hoger-onderwijs		

<p>Vervolgonderzoek: https://www.onderwijsinspectie.nl/onderwijssectoren/hoger-onderwijs/documenten/rapporten/2016/08/01/vervolg-onderzoek-naleving-declaratievoorschriften-bestuurders-ho</p>		
<p>Kwaliteit van de toetsing in het hoger onderwijs</p>	<p>Inspectie van het Onderwijs 2016</p>	<p>Met dit rapport wil de Inspectie hogescholen en universiteiten stimuleren de kwaliteit van toetsing te verbeteren. De inspectie wil de verbetering stimuleren met de volgende drie aanbevelingen, gericht aan de instellingen, de koepelorganisaties en de minister.</p> <p>(1) <i>Instellingen</i> worden geadviseerd extra aandacht te besteden aan de kwaliteit van toetsing, met name de samenhang bij toetsing, de professionalisering en de organisatorische inbedding.</p> <p>(2) <i>Koepelorganisaties</i> worden geadviseerd de kennisdeling tussen instellingen te faciliteren, ook over de grenzen van hbo en wo heen.</p> <p>(3) <i>De minister</i> wordt geadviseerd om te stimuleren dat er onderwijskundig onderzoek wordt gedaan naar de kwaliteit van toetsing en naar de toetsdeskundigheid van docenten en onderwijskundig leiders in het ho.</p>
<p>Te raadplegen via: https://www.onderwijsinspectie.nl/onderwijssectoren/hoger-onderwijs/documenten/publicaties/2016/03/02/de-kwaliteit-van-de-toetsing-in-het-hoger-onderwijs</p>		
<p>Recht van spreken. Het functioneren van opleidingscommissies in het bekostigd hoger onderwijs in 2016</p>	<p>Inspectie van het Onderwijs 2016</p>	<p>Door de Wet versterking bestuurskracht krijgen opleidingscommissies in het bekostigd ho meer taken en bevoegdheden. Voorafgaand het intreden heeft de inspectie gekeken of opleidingscommissies klaar waren voor de nieuwe taken.</p> <p>Het algemene beeld is dat de meeste opleidingscommissies hun huidige taken naar behoren uitvoeren. Daarbij zijn de verschillen groot: er zijn actieve en reactieve opleidingscommissies. Het ambitieniveau mag bij sommige opleidingscommissies wat hoger. Verder verdient de ondersteuning en facilitering van opleidingscommissies aandacht van besturen; bijna de helft van de studenten is niet op de hoogte van het bestaan van een opleidingscommissie. Er liggen kansen voor verbetering. Instellingen en studenten zijn aanzet. De uitkomsten van dit onderzoek geven handvatten om aan de slag te gaan.</p>
<p>Te raadplegen via: https://www.onderwijsinspectie.nl/onderwerpen/themaonderzoeken/documenten/rapporten/2016/12/12/recht-van-spreken-opleidingscommissies</p>		
<p>Huisvesting in het mbo, hbo en wo</p>	<p>Inspectie van het Onderwijs 2016</p>	<p>Het onderzoek had als doel om meer zicht en grip te krijgen op de potentiële risico's rondom huisvesting en de financiering hiervan. Veel schoolbesturen hebben aandacht voor de huisvesting. Goede huisvesting mag echter nooit een doel op zich zijn of een middel in de concurrentiestrijd om de student.</p> <p>De inspectie heeft in haar themaonderzoek geen nieuwe instellingen in het mbo, hbo en wo gevonden die op korte termijn zo veel geld en aandacht aan huisvesting besteden dat dit ten koste dreigt te gaan van de onderwijskwaliteit. In het algemeen geldt wel voor alle instellingen die (grootschalig) in huisvesting gaan investeren dat ze hun plannen moeten baseren op realistische studentenprognoses en dat ze flexibiliteit moeten inbouwen om te voorkomen dat ze moeten snijden in personeelskosten om de huisvestingslasten op te kunnen brengen, met daarmee samenhangende risico van een negatieve impact op de onderwijskwaliteit. Het is daarmee van het grootste belang dat instellingen</p>

		zélf de risico's van vastgoedinvesteringen minimaliseren.
Te raadplegen via: https://www.onderwijsinspectie.nl/onderwerpen/themaonderzoeken/documenten/rapporten/2016/04/13/huisvesting-in-het-mbo-hbo-en-wo		
Naar een versterking van het toekomstperspectief in jaarverslagen. Vervolg-onderzoek naar continuïteitsparagrafen	Inspectie van het Onderwijs 2016	In dit rapport doet de Inspectie van het Onderwijs (hierna: de inspectie) verslag van een vervolgonderzoek naar continuïteitsparagrafen in de jaarverslagen 2014 en een verdiepend onderzoek naar de totstandkoming van deze paragrafen in het funderend onderwijs (po, so, vo). In alle sectoren zijn de onderdelen van deze paragraaf vaker aanwezig in het jaarverslag 2014 ten opzichte van het jaarverslag 2013. Bij de onderdelen risicobeheer, de belangrijkste risico's en risicomatregelen, en de rapportage van de interne toezichthouder is een grote verbetering zichtbaar. Daarnaast is in de jaarverslagen 2014 een verbetering zichtbaar in de aanwezigheid van de prognoses over personele bezetting en aantallen leerlingen, deelnemers of studenten, de meerjarenbalans en de meerjarenraming voor baten en lasten. Het valt op dat de verschillen tussen de sectoren kleiner zijn geworden.
Te raadplegen via: https://www.onderwijsinspectie.nl/onderwerpen/themaonderzoeken/documenten/rapporten/2016/09/21/rapport-continuïteitsparagrafen-2016		
De financiële staat van het onderwijs 2015	Inspectie van het Onderwijs 2016	In dit rapport doet de inspectie verslag van de financiële staat van de onderwijsinstellingen in het afgelopen jaar. De jaarrekening van de instellingen over 2015 vormt daarvoor de basis. Ook dit jaar worden in de Financiële staat van het Onderwijs 2015 alle financiële gegevens over alle onderwijssectoren gebundeld gepresenteerd. We zien dat de onderwijsinstellingen er in 2015 financieel weer beter voor staan dan het jaar daarvoor. Dat betekent dat ze voorzichtig met hun (extra) geld zijn omgegaan. Tussen sectoren zitten soms belangrijke verschillen, net als tussen de scholen binnen een sector. De vraag is ook of de bij elkaar opgetelde reserves van het onderwijs in verhouding staan tot de risico's van de sector als geheel.
Te raadplegen via: https://www.onderwijsinspectie.nl/onderwerpen/themaonderzoeken/documenten/rapporten/2016/12/14/financiële-staat-van-het-onderwijs-2015		
Moeilijk meetbare onderwijsresultaten op het sociale en maatschappelijke domein	Onderwijsraad 2016	Dit startdossier is op verzoek van de Onderwijsraad samengesteld tegen de achtergrond van de adviesvraag 'Hoe kan verdere vooruitgang worden geboekt in het zichtbaar maken van moeilijk meetbare onderwijsresultaten?' Het dossier geeft een overzicht van wetenschappelijke kennis op verschillende domeinen die voor beantwoording van deze vraag van belang kunnen zijn. Er wordt aandacht geschonken aan een classificatie en verkenning van de opbrengsten waarom het zou kunnen gaan, aan de vraag welke functies meting en evaluatie van onderwijsresultaten vervullen, en ingegaan op de mogelijkheden die voor meting van een aantal typen onderwijsresultaten beschikbaar zijn. Het dossier geeft inzicht in kennis en kennislacunes, maar vormt geen uitputtend overzicht van de literatuur of bespreking daarvan.
Te raadplegen via: https://www.onderwijsraad.nl/publicaties/2016/moeilijk-meetbare-onderwijsresultaten-op-het-sociale-en-maatschappelijke-domein/item7402		
De volle breedte	Onderwijsraad	Op verzoek van de Eerste Kamer gaat de raad in dit advies in op de vraag hoe een brede opvatting van

van onderwijs-kwaliteit	2016	<p>kwaliteit richting kan geven aan het onderwijs. Om invulling te geven aan een brede opvatting van kwaliteit reikt de raad een referentiekader aan, waarin kwalificatie, socialisatie en persoonsvorming worden gezien als drie doeldomeinen van het onderwijs.</p> <p>De raad is van mening dat alle moeite moet worden gedaan om brede kwaliteit op passende manier inzichtelijk te maken. Iets inzichtelijk maken vergt bewustzijn van het handelen en van het wat, waarom en hoe van het onderwijs.</p> <p>Het breder opvatten van onderwijskwaliteit moet volgens de raad samengaan met het breder verantwoorden daarvan.</p>
Te raadplegen via: https://www.onderwijsraad.nl/publicaties/2016/over-de-volle-breedte-van-onderwijskwaliteit/item7399		
How Can One Create a Culture for Quality Enhancement?	CHEPS 2016	<p>From our study the following key lessons can be drawn:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Establishing a baseline of shared values that defines high quality teaching and learning is important to successfully implement further quality work or quality management and to enhance quality cultures. - The motivation of academic staff to engage in quality work can be triggered by framing teaching and learning activities as having similar traits as research activities. Integrating teaching achievements in career schemes institutionalises the importance of teaching and learning. Offering resources, in particular time, to staff to engage more strongly in teaching and learning activities gives impetus to quality enhancement. - Effective leaders are those who commit themselves to implementing changes with careful timing and convincing narratives. A blended leadership style – bottom-up collegial initiatives combined with a managerial vision – is particularly relevant. - Staff are more strongly motivated to engage in professional development if goal conflicts (e.g. time constraints due to prioritizing research over teaching) are prevented and if professional training is embedded in communication structures that allow teachers to discuss and exchange their experiences. <p>Creating a quality culture may be a challenge, the same goes for sustaining it. Institutionalising regular reporting and reflecting on achievements are important mechanisms. Formal and institutional accreditation may support sustainability, but sufficient attention must be paid to continuing the involvement and ownership of academics.</p>
Te raadplegen via: http://doc.utwente.nl/101882/1/NOKUT%20final%20report%20_Okober2016.pdf		
Opleidings-commissies in het hoger onderwijs 2016	ResearchNed 2016	<p>In opdracht van de Inspectie van het Onderwijs is met medewerking van ResearchNed onderzoek herhaald naar het functioneren van opleidingscommissies in het hoger onderwijs. Daarbij is onder andere gekeken naar factoren die het functioneren van opleidingscommissies belemmeren dan wel bevorderen. Het onderzoek vormt een vervolg op eerder onderzoek uit 2010 en is onder meer uitgevoerd onder HetStudentenpanel. Aan het panel is een korte vragenlijst voorgelegd die ingaat op redenen om al dan niet zitting te nemen in een opleidingscommissie en de opvatting van deze studenten over de opleidingscommissie van hun opleiding. Net als in 2010, richtte het onderzoek zich uitsluitend op de voltijd-bacheloropleidingen in het bekostigde hoger onderwijs.</p>
Te raadplegen via: http://www.researchned.nl/2016/05/opleidingscommissies-2016/?type=project		

B. Internationalisering

Titel onderzoek	Uitvoerende organisatie	Omschrijving onderzoek
Internationaliseringsplannen van hogeronderwijsinstellingen: Een vergelijkende studie	EP-Nuffic 2013	Dit rapport geeft medewerkers van hogeronderwijsinstellingen richtlijnen voor het schrijven van strategische beleidsplannen op het terrein van internationalisering. Op basis van drie categorieën (het schrijven van een strategisch plan internationalisering, het ontwikkelproces en het implementeren van een strategisch plan) is er een kader opgesteld. Daarnaast geeft het rapport inzicht in de verschillende typen strategische plannen die op dit moment bestaan.
Te raadplegen via: https://www.epnuffic.nl/publicaties/vind-een-publicatie/internationaliseringsplannen-van-hogeronderwijsinstellingen-een-vergelijkende-studie.pdf/view?searchterm=		
De economische effecten van internationalisering in het hoger onderwijs.	CPB 2013	In opdracht van OCW is een analyse gemaakt van de economische effecten van internationalisering in het ho. Het gaat specifiek over studenten die voor het behalen van een diploma naar Nederland komen of Nederlandse studenten die met deze reden naar het buitenland gaan. Alles overziend, lijkt het zeer aannemelijk dat de huidige internationale studentenstromen bijdragen aan de welvaart in Nederland. Naast de overwegend positieve effecten van studentenmobiliteit op internationaal niveau, kent Nederland een instroom van goede kwaliteit en dragen de studentenstromen zeer waarschijnlijk positief bij aan de overheidsfinanciën.
Te raadplegen via: https://www.epnuffic.nl/publicaties/vind-een-publicatie/de-economische-effecten-van-internationalisering-van-het-hoger-onderwijs.pdf/view?searchterm=		
Studenten internationaliseren in eigen land. Deel II – de Praktijk	EP-Nuffic 27 November 2014	Er bestaat een grote rijkdom aan vormen van internationalisation at home. Instellingen beschouwen internationalisation at home niet letterlijk als alternatief voor mobiliteit maar beschouwen beide onderwerpen vooral als complementair. Instellingen geven in hun beleid weinig aandacht aan de ontwikkeling van competenties bij docenten en medewerkers om de verschillende vormen van internationalisation at home te kunnen invoeren.
Te raadplegen via: https://www.epnuffic.nl/publicaties/vind-een-publicatie/studenten-internationaliseren-in-eigen-land-deel-2-de-praktijk.pdf/view?searchterm=		
Internationalisation at home. Gebruik en opbrengsten in het Nederlandse Hoger Onderwijs	ResearchNed November 2014	Doel van dit onderzoek is meer inzicht te krijgen in hoe internationalisation at home in het Nederlandse hoger onderwijs ingezet wordt en wat de effecten ervan zijn. In dit onderzoek is gekeken naar de verschijningsvormen van internationalisation at home in de praktijk, de mate waarin studenten hiervan gebruikmaken en docenten dit toepassen in hun onderwijs, opbrengsten die men hiermee voor ogen heeft en opbrengsten die reeds zijn gerealiseerd.
Te raadplegen via: http://www.researchned.nl/wp-content/uploads/2015/02/INTERNATIONALISATION-AT-HOME-gebruik-en-opbrengsten.pdf		
Vorbij de platte lijstjes. Op zoek naar een nieuwe	CHEPS 2014	De bestaande internationale rankings zijn heel invloedrijk, maar liggen ook onder vuur. Ze zouden te eenzijdig de nadruk leggen op onderzoeksprestaties. UMultirank tracht deze bezwaren te ondervangen. De eerste resultaten zijn hoopvol, al moet de gebruiker nog wel even

manier van internationale ranking		wennen.
Te raadplegen: http://doc.utwente.nl/94392/		
Studenten internationaliseren in eigen land. Deel I -Nederlands instellingsbeleid	EP-Nuffic 2014	Dit rapport informeert en adviseert het ministerie over internationalisering. Daarnaast heeft het tot doel om een overzicht te geven van de mogelijkheden voor hogeronderwijsinstellingen om internationale en interculturele competenties bij studenten te ontwikkelen. Dit eerste rapport geeft een beeld van het beleid dat hogeronderwijsinstellingen momenteel voeren op het gebied van <i>internationalisation at home</i> .
Te raadplegen via: https://www.epnuffic.nl/publicaties/vind-een-publicatie/studenten-internationaliseren-in-eigen-land.pdf		
Push- en pullfactoren voor internationale mobiliteit van studenten	CHEPS 2014	Het aantal internationale studenten blijft toenemen, maar de verdeling van deze studenten over de verschillende bestemmingslanden varieert. Sommige landen trekken een groeiend aantal studenten aan terwijl dat bij andere landen stabiel blijft. Dit artikel probeert te bepalen welke push- en pullfactoren daadwerkelijk van invloed zijn op zendende en ontvangende landen, en in het bijzonder op Nederland. Inzicht in dergelijke factoren kan landen of regio's helpen bij hun positioneringsstrategieën ten aanzien van internationalisering.
Te raadplegen via: http://doc.utwente.nl/92077/		
Alternatieve vormen van internationalisering	ResearchNed 2014	ResearchNed voerde in opdracht van het ministerie van OCW een onderzoek uit waarbij er enerzijds is gekeken naar wat het beleid is omtrent alternatieve vormen van internationalisering in andere (omliggende) landen en welke good practices er bekend zijn. Anderzijds zijn de leeropbrengsten onderzocht door zowel de studenten als staf en docenten in het hoger onderwijs te bevragen. Het onderzoek is een onderdeel van een onderzoek dat de Nuffic uitvoerde naar alternatieve vormen van internationalisering.
Te raadplegen via: http://www.researchned.nl/2014/04/alternatieve-vormen-van-internationalisering/?type=project		
WilWeg: tussenjaar en bachelor in het buitenland	ResearchNed 2014	Middels een onderzoek onder scholieren en studenten wilde EP-Nuffic meer inzicht krijgen in de motieven en obstakels om een bachelor of tussenjaar in het buitenland te doen. Een van de belangrijkste conclusies van het onderzoek uitgevoerd door ResearchNed is dat Nederlandse scholieren en studenten minder vaak naar het buitenland gaan dan hun Europese leeftijdsgenoten.
Te raadplegen via: http://www.researchned.nl/2014/11/wilweg/?type=project		
Internationalisering in beeld 2013	EP-Nuffic 2014	In de zomer van 2013 publiceerde de Nuffic voor het eerst Internationalisering in beeld. Daarmee informeerden wij u over recente ontwikkelingen in de internationalisering van het Nederlandse hoger onderwijs, met de nadruk op uitgaande mobiliteit. Daarna zijn zowel de instroomdata beschikbaar gekomen als de uitstroomstatistieken vernieuwd. Daarom is dit een integraal geactualiseerde Internationalisering in beeld, 2013, die de eerdere internationaliserings- en mobiliteitsoverzichten in deze serie vervangt.

Te raadplegen via: https://www.epnuffic.nl/publicaties/vind-een-publicatie/internationalisering-in-beeld-2013.pdf/view?searchterm=		
Analyse: afname Duitse studenten bij Nederlandse hogescholen	EP-Nuffic & VH 2015	Deze analyse brengt de afnemende instroom van Duitse studenten in Nederland in verband met ontwikkelingen aan beide kanten van de grens en stelt beleidsmakers en hogescholen in staat om in te spelen op de veranderde, en veranderende, omstandigheden.
Te raadplegen via: https://www.epnuffic.nl/publicaties/vind-een-publicatie/analyse-afname-duitse-studenten-bij-nederlandse-hogescholen.pdf		
Internationalisering in beeld 2015	EP-Nuffic 2015	Deze publicatie biedt inzicht in de ontwikkelingen in internationalisering en mobiliteit in het academisch jaar 2014-2015. In deze publicatie wordt allereerst onderscheid gemaakt tussen inkomende en uitgaande mobiliteit. Vervolgens gaat het om diplomabiliteit: het naar Nederland komen of naar het buitenland gaan met het doel er een gehele academische opleiding te voltooien. Daarna komt studiepuntmobiliteit aan bod: het naar Nederland komen of naar het buitenland gaan voor een stage of een deel van de studie. De Nederlandse cijfers worden in internationaal perspectief geplaatst, om een antwoord te vinden op de vraag: hoe goed doen Nederland en de EU het eigenlijk? Tot slot wordt kort ingegaan op de effecten van internationalisering op algemene doelstellingen.
Te raadplegen via: https://www.epnuffic.nl/publicaties/vind-een-publicatie/internationalisering-in-beeld-2015.pdf		
Blijfkansen van buitenlandse promovendi in Nederland	CPB 2015	Het onderzoek laat zien dat 32 procent van de buitenlandse promovendi zich tien jaar na de promotie nog in Nederland bevindt. De blijfkans verschilt tussen specifieke groepen buitenlandse promovendi. Vrouwen blijven vaker dan mannen. Buitenlanders die promoveren in een technische wetenschapsgebied, blijven vaker dan promovendi in andere gebieden. Promovendi uit minder ontwikkelde landen blijven vaker dan promovendi uit ontwikkelde landen.
Te raadplegen via: https://www.cpb.nl/publicatie/blijfkansen-van-buitenlandse-promovendi-in-nederland		
Analyse stayrate van internationaal afgestudeerden: 2008-09	EP-Nuffic 2015	De stayrate van internationaal afgestudeerden uit het cohort 2008-09 is 38%, gemeten op vijf jaar na afstuderen (1 oktober 2013). De working stayrate van ditzelfde cohort, op hetzelfde meetmoment, is 27%. Met een arbeidsparticipatiegraad van meer dan 70% dragen internationaal afgestudeerden als werknemers naar rato bij aan de Nederlandse economie. Ook het gemiddeld uurloon binnen de beide typen onderwijs en de verschillende studierichtingen lijkt vergelijkbaar met dat van Nederlandse afgestudeerden. Afgestudeerden van buiten de Europese Economische Ruimte, afgestudeerden uit het hoger beroepsonderwijs en afgestudeerden met de studierichtingen Gezondheid en Techniek kennen een bovengemiddelde stayrate en working stayrate, en dragen dus relatief vaker en meer bij aan de Nederlandse economie. Deze meting lijkt erop te wijzen dat de gemiddelde stayrate over de hele levensloop significant hoger uit zal vallen dan de stayrate waarmee het Centraal Plan Bureau (CPB) rekent in zijn model over de economische effecten van internationalisering.
Te raadplegen via: https://www.epnuffic.nl/publicaties/vind-een-publicatie/analyse-stayrate-van-internationaal-afgestudeerden-2008-09.pdf		
Welkom, aan het werk!	EP-Nuffic	Het rapport bespreekt de tussenstand van binding van internationale studenten aan Nederland, biedt een overzicht van cases van binding in een aantal regio's en doet aanbevelingen op het terrein van binding voor

Over binding van internationale studenten aan de Nederlandse arbeidsmarkt	2015	gemeenten, hogeronderwijsinstellingen en overheden.
Te raadplegen via: https://www.epnuffic.nl/publicaties/vind-een-publicatie/welkom-aan-het-werk.pdf		
Kerncijfers hoger onderwijs in internationaal perspectief	CHEPS 2015	In opdracht van MOCW heeft het Center for Higher Education Policy Studies (CHEPS) van de Universiteit Twente in een update samengesteld van de belangrijkste cijferreeksen zoals die in het Veerman rapport zijn gebruikt. Het doel van deze exercitie is om MOCW een inzicht te geven waar het Nederlands hoger onderwijs internationaal staat en hoe het zich heeft ontwikkeld. Daarbij is de aandacht vooral gericht op student gerelateerde onderwerpen; onderzoek en valorisatie zijn onderwerpen die in andere trajecten al aandacht hebben gekregen.
Te raadplegen via: http://doc.utwente.nl/98811/1/Kerncijfers%20hoger%20onderwijs%20in%20internationaal%20perspectief.pdf		
Wel of niet naar het buitenland? Het dilemma van de scholier.	ResearchNed 2015	Om meer inzicht te krijgen in wat scholieren motiveert of belemmert om naar het buitenland te gaan, heeft EP-Nuffic ResearchNed verzocht hier nader onderzoek naar te doen. Dit mede om EP-Nuffic in de gelegenheid te stellen de informatievoorziening aan deze groep nog beter in te zetten. De centrale vraag luidt als volgt: Hoe kan de WilWeg-doelgroep scholieren optimaal worden geïnformeerd over studie of tussenjaar in het buitenland, zodat zij goed ondersteund worden tijdens hun voorbereiding? Onderzocht zijn Motieven, ondersteuning en informatiebehoefte van scholieren bij hun voorbereiding om naar het buitenland te gaan voor studie of tussenjaar.
Te raadplegen via: http://www.researchned.nl/wp-content/uploads/2015/09/WILWEG-eindrapportage_def.pdf		
Gap year, buitenlandse contacten en belangstelling voor buitenlandverblijf bij startende ho-studenten.	ResearchNed 2016	Op verzoek van EP-Nuffic werken wij een aantal gegevens uit de Startmonitor uit over studenten die voorafgaand aan hun ho-studie een tussenjaar inlassen en over internationale contacten die beginnende studenten via sociale media onderhouden met leeftijdgenoten in het buitenland.
Te raadplegen via: https://www.epnuffic.nl/publicaties/vind-een-publicatie/gap-year-buitenlandse-contacten-en-belangstelling-voor-buitenlandverblijf-bij-startende-ho-studenten.pdf		
Uitgaande studentmobiliteit	EP-Nuffic 2016	Deze notitie biedt een overzicht van ontwikkelingen rondom uitgaande mobiliteit. OCW heeft duidelijk beleid om uitgaande mobiliteit te bevorderen. Hierbinnen wordt echter geen onderscheid gemaakt tussen studiepuntmobiliteit of diplomamobiliteit. Instellingen hebben concrete ambities geuit mbt uitgaande studiepuntmobiliteit, maar uitgaande diplomamobiliteit wordt niet of nauwelijks genoemd. Verschillende conclusies en aanbevelingen zijn onderverdeeld over de onderwerpen diplomamobiliteit, studiepuntmobiliteit,

		informatievoorziening en dienstverlening.
Te raadplegen via: https://www.epnuffic.nl/publicaties/vind-een-publicatie/uitgaande-studentenmobiliteit.pdf		
Analyse stayrate van internationale afgestudeerden. 2007-2014	EP-Nuffic 2016	Een drietal metingen van de <i>stayrate</i> (blijfkans) van in Nederland studerende internationale studenten is uitgevoerd. Twee metingen bevestigen dat de blijfkans van internationaal mobiele studenten die in Nederland afstuderen fors hoger is dan eerder werd aangenomen. Internationale afgestudeerden dragen als werknemers naar rato bij aan de Nederlandse kenniseconomie. Er is grote behoefte aan politieke, beleidsmatige en financiële ondersteuning van nieuwe initiatieven gericht op de binding van talentvolle internationale afgestudeerden. Actief beleid gericht op het aantrekken en binden van internationale studenten vormt een belangrijke bouwsteen van kansrijk overheidsbeleid op het brede terrein van kennismigratie.
Te raadplegen via: https://www.epnuffic.nl/publicaties/vind-een-publicatie/analyse-stayrate-van-internationale-afgestudeerden-2007-14.pdf		
Het aantrekken en behouden van kennismigranten voor Nederland	SEO 2016	Er worden geen aanwijzingen gevonden dat de hogere grenswaarde die geldt vanaf 30-jarige leeftijd een belemmering vormt voor deze 'oudere' kennismigranten om naar Nederland te komen. Ook zijn er geen aanwijzingen voor grote selectie effecten in de groep kennismigranten ouder dan 30 jaar. Het aantal kennismigranten dat op 30-jarige leeftijd naar Nederland komt ligt maar iets lager dan het aantal kennismigranten van 29 jaar: ongeveer 70 personen in 2012 en nog minder in eerdere jaren. Kennismigranten met een werkende partner hebben een grotere kans om langer in Nederland te blijven wonen dan kennismigranten met een niet-werkende partner. Om kennismigranten langer in Nederland te laten verblijven, liggen daar nog beleidsmogelijkheden. Buitenlandse studenten in het Nederlandse hoger onderwijs hebben baat bij het opdoen van werkervaring tijdens hun studie. Er is eerder sprake van een omgekeerd effect: buitenlandse studenten die al van plan zijn om langer in Nederland te blijven wonen na hun afstuderen zijn meer geneigd om (relevante) werkervaring op te doen tijdens hun studie. Om die reden zal beleid dat er op gericht is om buitenlandse studenten meer mogelijkheden te geven om meer uren te werken tijdens hun studie, nauwelijks leiden tot een langer verblijf van deze studenten na hun afstuderen.
Te raadplegen via: http://www.seo.nl/pagina/article/attracting-and-retaining-highly-skilled-migrants-in-the-netherlands/		

Afgeronde onderzoeken: Toegankelijkheid, talentontwikkeling, diversiteit

Titel onderzoek	Uitvoerende organisatie	Omschrijving onderzoek
Studeren met een functiebeperking 2012. De relatie tussen studievoortgang, studieuitval en het gebruik van voorzieningen. Eindmeting onderzoek 'Studeren met een functiebeperking'	ResearchNed/ ITS Nijmegen 2013	Dit onderzoek, in opdracht van OCW, gaat in op de situatie van studenten met een functiebeperking. Er komt onder meer naar voren dat studenten met een functiebeperking in 2012 (t.o.v. 2010) somberder zijn geworden over hun kans op studiesucces. Een ander opvallend onderscheid is dat wanneer zij zonder diploma het ho verlaten één op de vijf personen geen maatschappelijke bezigheid heeft. Dit komt bij studenten zonder functiebeperking in het geheel niet voor. Gezien 10% van alle studenten door zijn of haar functiebeperking wordt belemmerd in de studievoortgang, constateren de onderzoekers dat de nominale studieduur voor een fors aantal studenten niet realistisch lijkt.
Te raadplegen via: http://www.researchned.nl/wp-content/uploads/2013/06/200904017-HANDICAP2_eindrapport.pdf		
Rendement van cursussen voor laaggeletterden	SEO 2013	Het rendement van cursussen voor laaggeletterden die een half jaar duren bedraagt ruim € 1000 per cursist. De baten bedragen € 3000 en de kosten bedragen € 2000. Het grootste deel van de baten bestaat uit gezondheidswinst en een hogere productiviteit en komt terecht bij de participanten. Jaarlijks volgen ongeveer 10.000 laaggeletterden een cursus. Ongeveer 6.000 daarvan maken de cursus af. Dit levert een baat op van netto € 6 miljoen. Als alle 1,1 miljoen laaggeletterden tussen de 15 en 65 jaar een cursus zouden volgen met hetzelfde resultaat als de huidige cursisten dan zou dit de maatschappij een rendement opleveren van € 700 miljoen.
Te raadplegen via: http://www.seo.nl/pagina/article/rendement-van-cursussen-voor-laaggeletterden/		
De waarde van	SEO	Learn2Work is een leerwerkproject voor jongeren tussen de 16 en 24 jaar die geen startkwalificatie en geen

leerwerk-project Learn2Work	2013	<p>werk hebben. Het leerwerkproject leidt deze moeilijke doelgroep toe naar werk of een opleiding. Uit het onderzoek blijkt dat een jaar na instroom ruim de helft van de jongeren een baan heeft, terwijl op dat moment bij een gemeentelijk regulier re-integratietraject minder dan dertig procent werkt. Ook is Learn2Work met € 6.000,- goedkoper dan een regulier re-integratietraject. Verder zijn de resultaten van Learn2Work vergelijkbaar met de resultaten van andere leerwerkprojecten.</p> <p>Uit evaluaties van andere leerwerkprojecten blijkt dat leerwerkprojecten niet alleen leiden tot meer kans op een baan, maar ook tot een hoger opleidingsniveau, een betere gezondheid en minder criminaliteit.</p>
Te raadplegen via: http://www.seo.nl/pagina/article/de-waarde-van-leerproject-learn2work/		
De studie waard	SCP 2013	<p>Mogelijk komt er een sociaal leenstelsel voor studenten in het hoger onderwijs; ook zijn er plannen om de ov-voorziening voor studenten te versoberen. Dit onderzoek verkent de gedragsreacties die studenten in het hoger onderwijs kunnen gaan vertonen – en de overwegingen daarbij – als de plannen worden ingevoerd.</p> <p>Het onderzoek laat zien dat ook onder een sociaal leenstelsel jongeren zullen gaan studeren. Wel zal men vanuit een leenaversie het lenen zo lang mogelijk willen uitstellen en dat vergt op uiteenlopende terreinen gedragsaanpassingen.</p>
Te raadplegen via: https://www.scp.nl/Publicaties/Alle_publicaties/Publicaties_2013/De_studie_waard		
Selectiemechanismen in het onderwijs	ITS 2013	<p>Ter voorbereiding op dit advies ‘Overgangen in het onderwijs’ heeft de Onderwijsraad aan het ITS, het Kohnstamm Instituut en Oberon gevraagd een onderzoek uit te voeren naar selectiemechanismen die bij deze overgangen een rol spelen. Het ging de raad om selectiemechanismen op verschillende overgangsmomenten in het stelsel, van po naar vo en binnen het vo, van vmbo en havo naar mbo en binnen het mbo, en de overgang naar het hoger onderwijs (hbo/wo) en binnen het ho. In dit onderzoek waarvan hier verslag wordt gedaan, hebben wij op basis van deskresearch en bevraging van betrokkenen uit po, vo, mbo en ho een inventarisatie gemaakt van gehanteerde selectiemechanismen rondom de overgangen in het stelsel, ontwikkelingen daarin in de afgelopen vijf tot tien jaar en de overwegingen die daaraan ten grondslag liggen. Daarbij is onderscheid gemaakt tussen vormen van selectie bepaald op het niveau van de landelijke wet- en regelgeving respectievelijk in de praktijk in de onderwijsinstellingen zelf</p>

Te raadplegen via: http://its.ruhosting.nl/publicaties/pdf/r2037.pdf		
Talent centraal. Ontwikkeling en selectie van wetenschappers in Nederland.	Rathenau Instituut 2013	Dit rapport presenteert een analyse van de huidige koers van academische talentselectie (het begeleiden, beoordelen en kiezen van jonge onderzoekers door de Nederlandse wetenschap). Uit het rapport blijkt dat het loopbaanbeleid aan universiteiten vernaauwd is tot talentselectie en er een spanning bestaat tussen de brede informele opvatting van talent en de formele prestatiecriteria in talentselectieprocedures. De Vernieuwingsimpuls leidt o.a. tot een vrij willekeurige scheiding binnen de aanvragers. Drie scenario's die spanningen kunnen verlichten: (1) Vernieuwingsimpuls afschaffen, universiteiten die zelf actiever talent selecteren. (2) NWO krijgt er geld bij en wordt een algemene selectiepoort voor onderzoekers. (3) Budget niet veranderen, invoeren gewogen loting.
Te raadplegen via: https://www.rathenau.nl/nl/publicatie/talent-centraal		
Verkenning effect studievoorschot op instroom meerjarige masters in tekortsectoren.	SEO 2014	Studenten die kiezen voor een meerjarige masteropleiding in een van de tekortsectoren, laten zich relatief sterk leiden door een inhoudelijke motivatie en hebben bovendien weinig keuze in volwaardige alternatieve opleidingen. Daarom kan verwacht worden dat het effect van het studievoorschot op die specifieke instroom kleiner is dan de effecten op de totale instroom in het hoger onderwijs. De effecten op de totale instroom in het hoger onderwijs liggen, zonder aanvullende maatregelen, naar verwachting rond de min twee procent.
Te raadplegen via: Verkenning effect studievoorschot op instroom meerjarige masters tekortsectoren Rapport Rijksoverheid.nl		

<p>Individual Returns to a PhD Education in the Netherlands Income Differences between Masters and PhDs</p>	<p>CPB 2014</p>	<p>Promovendi hebben in de eerste jaren na het behalen van hun Master-diploma een relatief laag inkomen, maar vanaf elf jaar werkervaring verdienen zij jaarlijks meer. Het hogere inkomen gedurende de latere jaren is voldoende om de initiële inkomensderving terug te verdienen. Het inkomenspatroon suggereert een positief rendement op promoveren over het hele werkende leven tussen de zes en negen procent.</p>
<p>Te raadplegen via: https://www.cpb.nl/publicatie/het-individuele-rendement-op-promoveren-in-nederland-inkomensverschillen-tussen-masters-en-phds</p>		
<p>Motivatie van het instellingscollegegeld</p>	<p>ResearchNed 2014</p>	<p>De minister van Onderwijs acht het van belang dat er een transparante onderbouwing is van de hoogte van het instellingscollegegeld dat studenten betalen als zij een tweede studie volgen. Om deze vraag te beantwoorden, zijn alle instellingscollegegelden van alle voltijd, deeltijd en duale opleidingen per instelling verzameld (via websites) en geanalyseerd.</p> <p>Een belangrijke conclusie is dat de hoogte van het instellingscollegegeld goed te vinden is via websites van instellingen. De hoogte varieert sterk tussen opleidingen en instellingen. De motivering van de hoogte van het collegegeld is minder (openbaar) inzichtelijk.</p>
<p>Te raadplegen via: http://www.researchned.nl/2014/09/motivatie-van-het-instellingscollegegeld/?type=project</p>		
<p>Overgangen in het onderwijs.</p>	<p>Onderwijsraad 2014</p>	<p>De raad constateert dat overgangen in het onderwijs nu niet soepel genoeg verlopen. Enerzijds ontnemt een strengere selectie kansen voor een deel van de leerlingen. De toegankelijkheid van het onderwijs komt hierdoor onder druk te staan. Anderzijds maken leerlingen lang niet altijd een goed onderbouwde keuze. De raad pleit voor het centraal stellen van het belang van leerlingen tijdens overstapmomenten en werkt dit uitgangspunt uit in drie aanbevelingen.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bewaak de ruimte die scholen hebben om leerlingen kansen te geven. 2. Verzacht de overgangen met maatwerk voor specifieke groepen leerlingen. 3. Verbeter loopbaanontwikkeling en –begeleiding.
<p>Te raadplegen via: https://www.onderwijsraad.nl/publicaties/2014/overgangen-in-het-onderwijs/item7085</p>		

Aflossing en inkomenseffecten studievoorschot	CPB 2014	De heren Rog en Omtzigt van de Tweede Kamerfractie van het CDA hebben het CPB verzocht om een eerdere doorrekening over de effecten van het sociaal leenstelsel uit te breiden voor alternatieve schuldniveaus. De conclusies zijn: 1.De verschillen tussen HBO'ers en WO'ers zijn klein. De studieschuld van WO'ers is weliswaar gemiddeld bijna 50% hoger, maar dit wordt gecompenseerd door hogere inkomens. 2.Tussen thuis- en uitwonende studenten treden wel verschillen op. De studieschuld van uitwonende studenten is gemiddeld bijna 50% hoger.
Te raadplegen via: https://www.cpb.nl/publicatie/aflossing-en-inkomenseffecten-studievoorschot		
Landelijk netwerk vrouwelijke hoogleraren: evaluatie subsidieperiode 2007-2014	Regioplan 2014	Het Landelijk Netwerk Vrouwelijke Hoogleraren (LNVH) zet zich in om de evenredige vertegenwoordiging van vrouwen binnen de universitaire gemeenschap te bevorderen. Het LNVH is in 1993 gestart en is sinds 2001 een stichting. In de periode 2007-2014 heeft het LNVH jaarlijks subsidie van het ministerie van OCW ontvangen en sinds 2011 van NWO, om activiteiten uit te voeren en als organisatie te professionaliseren. Regioplan heeft in het kader van het aflopen van de subsidietermijn de activiteiten van het LNVH in de periode 2007-2014 geëvalueerd.
Te raadplegen via: https://www.regioplan.nl/publicaties/slug/type/rapporten/slug/landelijk_netwerk_vrouwelijke_hoogleraren_evaluatie_subsidieperiode_2007_2014		
Gemiddelde aflossing en inkomenseffecten sociaal leenstelsel	CPB 2014	De gemiddelde studieschuld voor studenten in HBO en WO zal in de toekomst hoger uitvallen door de invoering van een sociaal leenstelsel waarbij de basisbeurs wordt vervangen door de mogelijkheid om een lening aan te gaan. Het ministerie van OCW heeft het CPB gevraagd de effecten te bepalen van beleidsvarianten voor het verplicht aflossen van de studieschuld.
Te raadplegen via: https://www.cpb.nl/publicatie/gemiddelde-aflossing-en-inkomenseffecten-sociaal-leenstelsel		
Selectie en toegankelijkheid van	Inspectie van het Onderwijs	Instellingen verschillen in hoeveel selecterende maatregelen ze toepassen én in de manier waarop ze dat doen. Verhoudingsgewijs passen steeds meer bacheloropleidingen selectie aan de

<p>het hoger onderwijs</p> <p>Deelrapport A: Verkenning naar maatregelen rond in- en doorstroom in het bacheloronderwijs</p> <p>Deelrapport B: verschillen en ontwikkelingen in de doorstroom in het bekostigd voltijd bacheloronderwijs</p>	<p>2015</p>	<p>poort toe. Die selectie gebeurt met een numerus fixus, aanvullende eisen of kleinschalig en intensief onderwijs. Daarnaast maakt een deel van de instellingen de selectie in de propedeuse zwaarder.</p> <p>Instellingen mét selectie aan de poort door een instellingsfixus rapporteren daarvan hoofdzakelijk gewenste effecten. Hetzelfde geldt voor de selectie in de propedeuse door het bindend studieadvies. Deze instellingen hebben de indruk dat selectie bijdraagt aan drie doelen van het hoger onderwijs: toegankelijkheid, diplomarendement en onderwijskwaliteit. Instellingen geven hierbij een bepaalde interpretatie aan toegankelijkheid, namelijk dat de meest kansrijke aspirant studenten instromen.</p> <p>Vooralsnog hebben we weinig aanleiding gezien om ons zorgen te maken over de brede toegankelijkheid van het hoger onderwijs in het hele stelsel. Universiteiten en hbo-instellingen zijn nog steeds in staat een toenemende groep studenten op te nemen. Ook zijn alle groepen studenten tussen 2008 en 2014 steeds gelijkelijk vertegenwoordigd in het hoger onderwijs.</p> <p>Als we kijken naar subgroepen en opleidingen zien we wel verschillen in instroom. We zien dat bepaalde groepen studenten minder vaak in opleidingen met selectie instromen. Selecterende maatregelen lijken dus vooral tot een verschuiving van groepen van studenten te leiden.</p>
<p>Te raadplegen via: https://www.onderwijsinspectie.nl/onderwerpen/themaonderzoeken/documenten/rapporten/2015/12/15/onderzoek-selectie-en-toegankelijkheid-hoger-onderwijs</p>		
<p>Het beste uit studenten. Onderzoek naar de werking van het Sirius Programma om excellentie in het hoger onderwijs te bevorderen.</p>	<p>ITS, ROA, CHEPS</p> <p>2015</p>	<p>Na afloop van het Sirius Programma hebben veel van de deelnemende hogeronderwijsinstellingen zich geëngageerd aan een voortzetting van hun excellentiebeleid. Om dit beleid te ondersteunen is het van belang in kaart te brengen hoe en welke excellentie in het Sirius Programma is gerealiseerd.</p>
<p>Te raadplegen via: https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2015/11/01/het-beste-uit-studenten</p>		

<p>Klaar voor de groei? Monitor uitrol Associate degree</p>	<p>SEO 2015</p>	<p>Het definitief wettelijk verankeren van de Ad heeft er niet toe geleid dat het aantal Ad-programma's en de instroom van studenten de afgelopen jaren een vlucht heeft genomen. Belangrijke verklaring voor de stagnatie is dat het pas sinds augustus 2014 weer mogelijk is aanvragen voor nieuwe Ad-programma's in te dienen. Toch lijkt het te eenvoudig om daar de gehele oorzaak te zoeken. De Ad lijkt zich de afgelopen jaren te bevinden in een vicieuze cirkel rondom het centrale punt van onbekendheid bij (veel van) de betrokkenen en een (daaruit voortvloeiende of daarvoor verklarende) onduidelijke positie in het onderwijsstelsel en op de arbeidsmarkt.</p> <p>Daartegenover staat dat sommige instellingen en specifieke Ad-programma's veel studenten weten te trekken, waarvan een relatief groot aandeel afstudeert. Ook zijn werkgevers en studenten die de Ad kennen overwegend positief en komen er momenteel positieve signalen vanuit beleidsmakers en onderwijsinstellingen.</p> <p>Daarmee staat de Ad op een kruispunt. De Ad lijkt meerwaarde te hebben, maar mag dat nu gaan bewijzen met steun van alle betrokkenen. De wettelijke verankering is geregeld en geïmplementeerd, nu kan de uitrol in de praktijk gaan plaatsvinden.</p>
<p>Te raadplegen via: http://www.deassociatedegree.nl/wp-content/uploads/2015-67-Klaar-voor-de-groei.pdf</p>		
<p>Schakelen van hbo-bachelor naar universitaire master. Onderzoek naar de uitvoeringspraktijk van doorstroom- en schakeltrajecten in het hoger onderwijs.</p>	<p>Inspectie van het Onderwijs 2015</p>	<p>Variatie in aanbod van schakelprogramma's tussen hbo en wo vergroot de keuzemogelijkheden van studenten om hun talenten maximaal te ontwikkelen. Daarom moet de overheid niet ingrijpen op de vormgeving van schakelprogramma's. Instellingen moeten hun eigen keuzes kunnen maken voor een bepaalde aanpak die ruimte biedt voor diversiteit en maatwerk. Dat stelt de inspectie van het Onderwijs in haar rapport "Schakelen van HBO-bachelor naar universitaire master; onderzoek naar de uitvoeringspraktijk van doorstroom en schakeltrajecten in het hoger onderwijs".</p>
<p>Te raadplegen via: https://www.onderwijsinspectie.nl/onderwerpen/themaonderzoeken/documenten/publicaties/2015/07/15/schakelen-van-hbo-bachelor-naar-universitaire-master</p>		

<p>De transformatie van handicap + studie</p>	<p>Its 2015</p>	<p>Uit de evaluatie komt een overwegend positief beeld over de transformatie van handicap + studie naar voren. Medewerkers van universiteiten zijn over het algemeen iets kritischer dan medewerkers van hogescholen, maar waarderen de veranderingen die handicap + studie heeft doorgemaakt positief.</p> <p>De overgang naar ondersteuner van hoger onderwijsinstellingen is gemaakt en ook de vraagsturing is gerealiseerd. Een uitdaging hierbij is of instellingen zaken uit handen willen geven en dat instellingen momenteel al enkele zaken zelf regelen. Daarnaast is de vraag of alleen vraagsturing genoeg is of dat handicap + studie onderwerpen moet blijven agenderen en mensen in instellingen hiermee op ideeën brengt.</p> <p>De behoefte van medewerkers van hogescholen zijn op de meeste onderwerpen iets groter dan de behoefte van medewerkers van universiteiten. Een kritisch punt wordt bij bijeenkomsten geplaatst, die mogen meer verdiepend zijn. Belangrijke drempels bij het gebruik maken van de ondersteuning van handicap + studie zijn het werven van deelnemers op de instelling, financiën en beschikbare tijd.</p> <p>Een taak die van belang wordt gevonden door instellingen en die handicap + studie ook wil oppakken is meer differentiatie in het aanbod van diensten. Differentiatie kan bijvoorbeeld plaatsvinden naar hogescholen en universiteiten, doelgroepen binnen instellingen en beginnende en meer ervaren studentendecanen.</p>
<p>Te raadplegen via: https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2015/04/16/de-transformatie-van-handicap-studie</p>		
<p>De jongens tegen de meisjes Een onderzoek naar verklaringen voor verschillen in studiesucces van jongens en meisjes in mbo,</p>	<p>CHEPS 2015</p>	<p>In dit rapport hebben we stelselmatig verklaringen gezocht voor de veel geobserveerde verschillen in studiesucces tussen jongens en meisjes.</p> <p>Op basis van dit onderzoek kunnen de volgende conclusies worden getrokken:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. meisjes hebben gemiddeld een voorsprong ten aanzien van jongens in de neuropsychologische ontwikkeling van een aantal belangrijke non-cognitieve functies (de meeste meisjes lopen in de late adolescentie hierin voor op de meeste jongens); 2. non-cognitieve functies blijken een belangrijke voorspeller van studiesucces; 3. zowel biologische factoren als sociaalpsychologische en culturele factoren hebben een invloed op de

hbo en wo		<p>neuropsychologische rijping van adolescenten. Ze zijn daarmee een belangrijke bron van individuele verschillen;</p> <p>4. het huidige mbo en ho wordt veelal gekenmerkt door studentgerichte leeromgevingen waarin een sterk beroep wordt gedaan op non-cognitieve functies; studentgerichte leeromgevingen een gunstiger effect te hebben op het studiesucces van meisjes dan op dat van jongens, waardoor de verschillen in studiesucces vergroot worden;</p> <p>5. de voorsprong van vrouwen in studiesucces blijkt zich doorgaans niet te vertalen in betere kernvaardigheden (taal en rekenen) na het afstuderen;</p> <p>6. enkel voor laagopgeleide jongvolwassen geldt dat vrouwen een betere vaardigheid vertonen dan mannen in taalbeheersing en rekenvaardigheid;</p> <p>7. er wordt in het mbo en ho doorgaans weinig aandacht besteed aan beleid om de verschillen tussen jongens en meisjes in studiesucces te verkleinen.</p>
Te raadplegen via: http://doc.utwente.nl/98858/1/de-jongens-tegen-de-meisjes.pdf		
Effectieve schuldprenventie voor jongeren	Regioplan 2015	De stichting Weet Wat Je Besteedt (WWJB) heeft daarom drie interventies ontwikkeld gericht op het voorkomen van schulden: Bright about Money (voor havo/vwo leerlingen), Moneymatters (voor vmbo leerlingen) en het Financieel studieplan (voor studenten van het mbo, hbo en wo). Regioplan en het lectoraal Schulden en Incasso van de hogeschool Utrecht hebben impactonderzoek gedaan naar deze interventies. De resultaten laten een beperkte impact zien van Bright about Money en Moneymatters, maar een positieve impact van het Financieel Studieplan wat betreft het vermogen van jongeren om hun inkomen zodanig te besteden dat de financiën in balans zijn.
Te raadplegen via: https://www.regioplan.nl/publicaties/slug/type/rapporten/slug/effectieve_schuldprenventie_voor_jongeren		
Toekomst zoekt vrouw : emancipatie in de robotsamenleving.	Atria 2015	Beleidsadvies ter vergroting aandeel meisjes en vrouwen in technische opleidingen en beroepen.
Te raadplegen via: https://www.atria.nl/search/collectie/book/bekijk/110960		
De transformatie van handicap + studie	ITS	Berenschot heeft in 2011 een advies uitgebracht over de inrichting, benodigde dienstverlening en positionering van het landelijke expertisecentrum. Het advies was om deze expertisefunctie,

	2015	<p>onder een aantal voorwaarden, te beleggen bij handicap + studie. De staatsecretaris heeft het advies overgenomen en aan de Tweede Kamer geschreven 'over een paar jaar stil te staan bij de vraag of de gewenste veranderingen inderdaad zijn doorgevoerd'. De voornaamste koerswijziging was minder accent op directe ondersteuning van studenten en meer nadruk op dienstverlening aan onderwijsinstellingen)</p> <p>Daarvoor moet in 2014 een overall evaluatie plaatsvinden naar het functioneren van handicap + studie nieuwe stijl. In deze rapportage doen we verslag van de externe evaluatie. De interne evaluatie, onder meer over de verbinding met CINOP, voert handicap + studie zelf uit.</p> <p>Door het ministerie zijn vijf onderzoeksvragen opgesteld:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Welke ontwikkelingen/activiteiten zijn als gevolg van het advies (brief staatssecretaris Zijlstra 2011) ingezet om het hoger onderwijs te ondersteunen en wat zijn de resultaten in 2014? 2. Wordt met deze activiteiten voldaan aan de ondersteuningsbehoefte van hoger onderwijsinstellingen? 3. Hoe beoordelen de hoger onderwijsinstellingen de ondersteuning die handicap + studie biedt? Ervaren zij een financiële drempel? 4. Is de externe transformatie van handicap + studie op de volgende punten goed verlopen? <ol style="list-style-type: none"> a. Heeft handicap + studie zich ontwikkeld in de rol van ondersteuner van instellingen? b. Is de sturing door de instellingen op de te leveren diensten vergroot? c. Is de kwaliteit van de dienstverlening vergroot, meer gedifferentieerd en beter aansluitend op de vraag? d. Beïnvloedt handicap + studie de beeldvorming op een positief-inspirerende wijze? 5. Zijn er eventueel aanknopingspunten voor bijstelling van de activiteiten en de koers van handicap + studie?
Te raadplegen via: http://its.ruhosting.nl/publicaties/pdf/r2027.pdf		
Uitbreiding studievoorschot naar nieuwe doelgroepen	ResearchNed 2015	<p>ResearchNed heeft in opdracht van het ministerie van OCW een onderzoek uitgevoerd naar de behoefte aan een uitbreiding van het studievoorschot naar nieuwe doelgroepen met als hoofdvraag: In hoeverre is er bij potentiële studenten die starten met een studie na hun dertigste, deeltijdstudenten en studenten die een tweede studie doen behoefte aan een leenfaciliteit en wat zijn de te verwachten effecten van het beschikbaar stellen van een leenfaciliteit op de deelname aan hoger onderwijs door deze groepen?</p> <p>Geconcludeerd is dat naar verwachting de invoering van een leenfaciliteit voor levensonderhoud in</p>

		aanvulling op het levenlanglerenkrediet niet zal leiden tot een substantiële toename van de onderwijsdeelname.
Te raadplegen via: http://www.researchned.nl/wp-content/uploads/2015/10/Uitbreiding-studievoorschot-naar-nieuwe-doelgroepen.pdf		
Effecten van additionele studiekeuzeactiviteiten. Een gerandomiseerd onderzoek.	CPB 2016	Naast studiekeuzeactiviteiten voorafgaand de inschrijving (open dagen, meeloopdagen etc.) zijn faculteiten sinds 1 sept 2013 verplicht om (naar eigen invulling) een studiekeuzecheck uit te voeren nadat de aankomende student zich heeft ingeschreven. In deze studie wordt geen significant effect gevonden van deze extra opdracht op de kans dat ingeschrevenen zich terugtrekken voor de start van hun studie. Ook wordt geen significant effect gevonden op de studieresultaten van studenten die daadwerkelijk met hun studie beginnen. Hoewel niet uitgesloten kan worden dat omvangrijkere interventies effecten kunnen sorteren, suggereert dit onderzoek dat kleinschalige interventies, zoals een enkele opdracht bovenop de al aangeboden studiekeuzeactiviteiten, niet effectief zijn.
Te raadplegen via: https://www.cpb.nl/publicatie/effecten-van-additionele-studiekeuzeactiviteiten-een-gerandomiseerd-onderzoek		
De financiering, organisatie van bekostiging van leven lang leren in Nederland	TIER – Top Institute for Evidence Based Education Research Universiteit Maastricht In opdracht van Onderwijsraad 2016	In het kader van een advies over de aansluiting onderwijs en arbeidsmarkt heeft de Onderwijsraad behoefte aan een achtergrondstudie over de financiering, organisatie en bekostiging van LLL. Aanbeveling 1: Overheid, werkgevers en werkenden zouden (voor zichzelf) een helder en doelgericht levenlang leren beleid moeten formuleren. Aanbeveling 2: Leg duidelijker vast welke aanspraken de werknemer heeft op de scholingsmiddelen die uit de loonruimte van bedrijven wordt gefinancierd. Maak een einde aan de huidige versnippering van middelen voor LLL. Creëer een persoonlijk levenlang leren budget dat wordt gevuld met de ingehouden beloning bestemd voor LLL. Aanbeveling 3: Verlaag de schotten tussen de verschillende vormen van LLL zodat mensen beter toegang hebben tot rendabele en (kosten)effectieve vormen van LLL. Aanbeveling 4: Gebruik het levenlang leren budget om de schotten tussen de scholingsmiddelen voor werknemers, zzp'ers en werkzoekenden te slechten. Aanbeveling 5: 'LLL voor iedereen' zou de ambitie moeten zijn.
Te raadplegen via: https://www.onderwijsraad.nl/upload/documents/publicaties/volledig/Studie-financiering-leven-lang-leren.pdf		

Maatregelen om kansongelijkheid te beperken	CHEPS 2016	Dit artikel is de laatste bijdrage in een reeks van drie artikelen in Vakblad Profiel, gebaseerd op een recent onderzoek (Van der Velden 2015), waarin aandacht wordt gevraagd voor verschillen in studiesucces van jongens en meisjes in het mbo, hbo en wo. In dit artikel staan de verschillen in studiesucces tussen jongens en meisjes in het hoger onderwijs en de relatie met de leeromgeving centraal. Op grond van een literatuuronderzoek, een consultatie van buitenlandse experts en elf case studies (waarvan zeven in het hoger onderwijs) schetsen de onderzoekers een beeld van de verschillen in studiesucces, mogelijke verklaringen voor die verschillen en wat beleidsmakers (kunnen) doen om die verschillen te beperken.
Te raadplegen via: http://doc.utwente.nl/100934/		
Excellence in higher education: educational preferences of honours students in the Netherlands	CHEPS 2016	Based on a survey (n=259) at Dutch universities, our study identifies three types of honours students: task-committed, above-average ability, and creative. We asked each group how their ideal HP looks like. Task-committed students are interested in disciplinary HPs that have a student-centred approach. The above-average ability students demand a highly selective and small-scale HP that admits only the brightest students. Moreover, they prefer a HP that is isolated from regular study programmes. Creative students are interested in a variety of disciplinary subjects, not offered in regular curricula, often requiring substantial amounts of extra time and effort.
Te raadplegen via: http://doc.utwente.nl/99152/		
Doorstroom mbo-hbo	ResearchNed 2016	In het kader van de invoering van het studievoorschot is door ResearchNed een mixed method onderzoek gedaan naar de motieven van gediplomeerden in mbo-4 voor het wel of niet doorstromen naar het hbo vóór en na de invoering van het studievoorschot. Door een getrapte aanpak, waarbij elke stap verder op dit thema inzoomt, kon in dit onderzoek worden vastgesteld welke concrete motieven de keuze van mbo-gediplomeerden om al dan niet door te stromen naar het hbo hebben beïnvloed en of deze motieven verschillen voor mbo-gediplomeerden voor en na de invoering van het studievoorschot.
Te raadplegen via: http://www.researchned.nl/2016/08/doorstroom-mbo-hbo/?type=project		
Onderzoek	ResearchNed	In opdracht van het ministerie van OCW voert ResearchNed een onderzoek uit naar de uitvoering en

studiekeuze-check	2016	opbrengst van de studiekeuzecheck. Centraal hierin staat de vraag welke verschillende vormen van studiekeuzecheck en matchingsprocedures er zijn en welke vormen de meeste positieve opbrengst lijken te hebben voor de student en de instelling.
Te raadplegen via: http://www.researchned.nl/2016/09/onderzoek-studiekeuzecheck/?type=project		

Afgeronde onderzoeken: Verbinding met de samenleving – arbeidsmarkt & lerarenopleiding

Titel onderzoek	Uitvoerende organisatie	Omschrijving onderzoek
Going Dutch. De kennissamenleving in internationaal perspectief.	AWTI 2013	Om de komende decennia ook tot de meeste innovatieve kennissamenleving te horen, beveelt AWT aan 'to go Dutch'. Dit door enerzijds voort te bouwen op Nederlandse kwaliteiten (openstaan voor kritiek, informele communicatie en verhoudingen, de poldertraditie en balans zoeken) en anderzijds door actief een gepaste bijdrage leveren in het mondiaal verband. Dit is uitgewerkt in vier aanbevelingen: (1) ontwikkel een rijksbrede kennis-en innovatiestrategie (2) zoek daarvoor brede politieke consensus (3) bouw voort op het bestaande fundament en leer van anderen (4) zet in op een paar toonaangevende <i>hotspots</i>
Te raadplegen via: https://www.awti.nl/documenten/adviezen/2013/11/4/going-dutch		
Kiezen voor kenniswerkers. Vaardigheden op de arbeidsmarkt voor kenniswerkers	AWTI 2013	Kenniswerkers worden in dit rapport onderscheiden door hun innovatief vermogen en autonomie in functioneren. Vanwege de onzekerheid in de prognoses in de vraag naar kenniswerkers is een <i>no-regret</i> strategie noodzakelijk waarbij investeren in kenniswerkersvaardigheden centraal staat. Dit leidt tot een taak van onderwijs, overheid en bedrijfsleven en tot de volgende aanbevelingen: (1) Maak een 'actieplan vaardigheden' (2) Stimuleer (toekomstige) werknemers om kenniswerker te worden door te investeren in vaardigheden (3) Geef regio's meer experimenteerruimte voor kenniswerkersbeleid (4) Stimuleer geografische mobiliteit van (potentiële) kenniswerkers.
Te raadplegen via: https://www.awti.nl/documenten/adviezen/2013/9/12/kiezen-voor-kenniswerkers		
Arbeidsmarkt leraren. Aanpassingsmechanismen en aangrijpingspunten voor beleid	CPB 2013	Het CPB heeft op verzoek van OCW aan de hand van de volgende onderzoeksvragen een analyse van de arbeidsmarkt leraren gemaakt. (1) Welke knelpunten voorzien recente ramingen? Welke verdiepingsslagen zijn nodig om als overheid op deze knelpunten te kunnen inspelen? (2) Hoe werkt de arbeidsmarkt leraren? Wat kenmerkt vraag en aanbod en welke aanpassingsprocessen spelen een rol? (3) Hoe heeft de arbeidsmarkt zich de afgelopen jaren ontwikkeld? Welke aanpassingsprocessen zien wij terug en welke kwantitatieve en kwalitatieve indicatoren zijn zinvol om deze processen te duiden? (4) Welke mogelijkheden heeft de overheid om deze aanpassingsprocessen in goede banen te leiden om de kwantiteit van het lerarenkorps te ondersteunen en de kwaliteit van het Nederlandse onderwijssysteem te bewaken?
Te raadplegen via: https://www.cpb.nl/sites/default/files/publicaties/download/cpb-notitie-23okt2013-arbeidsmarkt-leraren-aanpassingsmechanismen-en-aangrijpingspunten-voor-beleid.pdf		
Onderwijs in ondernemersc	Onderwijsraad	De raad pleit in dit advies voor blijvende aandacht voor ondernemerschap in het onderwijs. Na beëindiging van het stimuleringsprogramma van de overheid in 2013 is het aan de instellingen om het onderwijs in

hap	2013	ondernemerschap verder te ontwikkelen. Om dit goed te kunnen doen, hebben zij vooral ruimte en flexibiliteit nodig. Tegen deze achtergrond komt de raad voor het ho tot de volgende aanbeveling: richt de aandacht op ambitieuze ondernemers en op bijbehorende ondernemende houding en vaardigheden.
Te raadplegen via: https://www.onderwijsraad.nl/publicaties/2013/onderwijs-in-ondernemerschap/item158		
Leraar zijn. Meer oog voor persoonlijke professionaliteit	Onderwijsraad 2013	Nieuwe (beleids)initiatieven, om de professionaliteit van leraren te versterken, richten zich vooral op de 'buitenkant' (status en respect beroepsgroep). De 'binnenkant' (houding en handelen leraren in dagelijkse onderwijspraktijk), lijkt een witte vlek te zijn. De Onderwijsraad is daarom met leraren en deskundigen in gesprek gegaan over wat het vraagt om op een goede, professionele manier hun dagelijkse werk te doen. Vier overwegingen voor het debat en de beleidsvorming zijn: (1) Weten waar je voor staat en daarover met anderen in dialoog blijven (2) Ingewikkelde praktijkvragen om eigen, wijze keuzes (3) Leraren met een missie benutten én creëren van professionele ruimte (4) Kritisch-onderzoekende leraren blijven zich ontwikkelen.
Te raadplegen via: https://www.onderwijsraad.nl/publicaties/2013/leraar-zijn/item174		
Kiezen voor kwalitatief sterke leraren.	Onderwijsraad 2013	Onderwijs staat of valt met goede leraren. De raad pleit in dit advies voor een sterkere sturing op kwaliteit. Het belang van een integrale aanpak, zoals onder andere bepleit door de commissie-Rinnooy Kan, wordt benadrukt. Ook adviseert de raad meer gebruik te maken van de mogelijkheden om (aankomende) leraren te selecteren, om de beroepsstandaard te verhogen, om professioneel schoolleiderschap te stimuleren en om in de regio samen te werken.
Te raadplegen via: https://www.onderwijsraad.nl/publicaties/2013/kiezen-voor-kwalitatief-sterke-leraren/item182		
Eindrapport van de monitor krachtig meesterschap	Inspectie van het Onderwijs 2013	In 2008 verscheen de <i>Kwaliteitsagenda voor het opleiden van leraren 2008-2011 (OCW, 2008)</i> . In dit rapport wordt gekeken in hoeverre de implementatie van vier activiteiten is gerealiseerd. (1) Er is landelijke overeenstemming bereikt over vrijwel alle kennisbasis, de implementatie is nog niet voltooid (2) Ten aanzien van 'Opleiden in de School' is de kwantitatieve doelstelling gehaald. Er zijn echter weinig mechanismen om de kwaliteit van begeleiding en beoordeling van studenten op de werkplek te bewaken (3) Ten behoeve van studiesucces en diversiteit zijn intakegesprekken en summercourses door het merendeel van de hbo-opleidingen uitgevoerd, op het gebied van diversiteit is nog weinig systematisch beleid (4) Om meer academici voor de klas te krijgen zijn nieuwe opleidingsroutes gestart. Er zijn nog mogelijkheden om pabo en wo-bachelor te integreren.
Te raadplegen via: https://www.onderwijsinspectie.nl/onderwerpen/themaonderzoeken/documenten/publicaties/2013/02/01/eindrapport-monitor-krachtig-meesterschap		
Higher Education and the Labour Market. International Policy	CHEPS 2013	In the earlier CHEPS study (Dec 2011) policy instruments were explored regarding the connection between higher education and the labour market in a number of countries. As a follow-up a roundtable consultation was organized by OCW. Purpose of this meeting was to assess the relevance of this international review for higher education policy in the Netherlands. The present report builds upon the previous report and the discussions in the roundtable consultation and aims to digging a bit deeper into some themes and update developments. The following themes will be guiding in this report: labour market relevance, steering instruments of the

Frameworks for Regulating Graduate Employability.		government, involvement of employers, labour market information and public-private providers.
Te raadplegen via: http://doc.utwente.nl/88807/1/higher-education-and-the-labour-market.pdf		
Effecten van universitaire profilering en topsectorenbeleid op de wetenschap in Nederland. Een eerste kritische reflectie.	KNAW 2013	Er wordt onderzocht of er als gevolg van de profilering van de universiteiten 'witte vlekken' op de kaart van de Nederlandse wetenschap ontstaan, en wat de effecten van het topsectorenbeleid op de ruimte voor het fundamentele onderzoek zijn. Het gevaar van witte vlekken zit vooral in gebieden die landelijk niet sterk georganiseerd zijn en daardoor te weinig tegenwicht kunnen bieden tegen lokale beslissingen. De Akademie pleit daarom voor het maken van sectorplannen waarmee universiteiten onderling tot afstemming kunnen komen. Dit is vooral dringend in de sociale en geesteswetenschappen. Het effect van het topsectorenbeleid op de omvang van het fundamenteel onderzoek doet zich vooral voelen bij NWO (helpt NWO-budget ingezet in de topsectoren).
Te raadplegen via: https://www.know.nl/nl/actueel/publicaties/effecten-van-universitaire-profilering-en-topsectorenbeleid-op-de-wetenschap-in-nederland		
Gepromoveer de docenten in het hbo. Handreiking.	ResearchNed Nijmegen 2013	De afgelopen jaren is het aandeel gepromoveerde docenten bij hogescholen gestegen tot 8%. Het aandeel docenten met minimaal een masteropleiding is gestegen naar 70%. De VH en OCW hebben afgesproken dat in 2016, net zoals het Europees gemiddelde, 80% van de docenten in Nederland een master heeft op gepromoveerd is. In het ho gaat veel potentieel voor promotie verloren, onderzoeksmogelijkheden zijn namelijk weinig bekend en ook de inhoudelijke uitdaging wordt vaak amper gezien. Met een betere arbeidsmarktcommunicatie en een beter uitgewerkt loopbaanbeleid kan veel gewonnen worden. Deze handreiking biedt praktijkvoorbeelden en tips.
Te raadplegen via: http://www.researchned.nl/wp-content/uploads/2013/12/Handreiking-Promovendi-def.pdf		
Hoeveel vertrouwen hebben Nederlanders in de wetenschap?	WWR 2013	Anders dan tegenwoordig wel wordt beweerd, hebben Nederlanders nog steeds groot vertrouwen in de wetenschap, meer dan bijvoorbeeld in de Tweede Kamer, de rechtspraak of de kranten. Dit concluderen onderzoekers van de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (WRR) en het Rathenau Instituut. Zij legden een enquête over wetenschap en wetenschappers voor aan een representatieve steekproef van 800 Nederlanders.
Te raadplegen via: https://www.wrr.nl/publicaties/publicaties/2013/07/02/hoeveel-vertrouwen-hebben-nederlanders-in-de-wetenschap		
Kenniscoprod uctie voor de grote maatschappelijke	Rathenau instituut 2013	Centrale vraag: hoe kan onderzoek zo worden georganiseerd dat het bijdraagt aan de oplossing van grote maatschappelijke vraagstukken? In deze bundel wordt laten zien dat kenniscoproduktie mogelijk is, maar dat extra inspanningen nodig zijn. Zes conclusies over de kenniscoproduktie: (1) Kenniscoproduktie vraagt inzet, combinatie en inbedding van verschillende soorten kennis. (2) Succes hangt af van hoe actoren de balans tussen taakverdeling en integratie, in alle stadia van het

vraagstukken		<p>onderzoek, aanpakken.</p> <p>(3) Kenniscoproductie vereist beschermde ruimte waar plaats is voor afstemming van incentivesystemen en een evaluatiesystematiek.</p> <p>(4) Succes hangt af van vier vaardigheden (zie rapport) deelnemers</p> <p>(5) De overheid is kennisvrager</p> <p>(6) Kenniscoproductie moet worden bestendigd door actief onderzoeksresultaten te vertalen naar andere contexten en door beschermde ruimtes zelf structureel te maken.</p>
Te raadplegen via: https://www.rathenau.nl/nl/publicatie/kenniscoproductie-voor-de-grote-maatschappelijke-vraagstukken		
Flexwerk in het HBO	SEOR 2013	<p>KWANTITATIEVE EN KWALITATIEVE VERKENNING NAAR HET GEBRUIK EN DE VOOR- EN NADELEN VAN DE VERSCHILLENDE CONTRACTVORMEN IN DE PRAKTIJK VAN HET HBO</p> <p>Het voorliggend rapport is bedoeld als kwantitatieve en kwalitatieve verkenning naar het gebruik en de voor- en nadelen van de verschillende contractvormen in de praktijk van het hbo. Deze verkenning en nadere objectieve illustratie van de achtergronden van keuzes voor flexibele oplossingen dient als achtergrondinformatie bij de discussie over een verdere modernisering van de cao-hbo.</p>
Te raadplegen via: http://seor.nl/publicatie/flexwerk-het-hbo		
Schoolverlaters tussen onderwijs en arbeidsmarkt 2012	ROA 2013	<p>Het Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt (ROA) verricht jaarlijks onderzoek onder schoolverlaters naar de overgang van school naar vervolgopleiding of arbeidsmarkt. Het voorliggende rapport presenteert de resultaten van de meting die eind 2012 is gehouden onder de gediplomeerde schoolverlaters van het schooljaar 2010/2011, dat wil zeggen ongeveer anderhalf jaar na het voltooien van de opleiding</p>
Te raadplegen via: http://roa.sbe.maastrichtuniversity.nl/roanew/wp-content/pdf_publications/2013/ROA_R_2013_7.pdf		
Ontwikkelingen op de arbeidsmarkt voor hoger opgeleiden: gevolgen voor het HBO	ROA 2013	<p>In dit rapport onderzoeken we de gevolgen van een zestal trends die door Humburg en van der Velden (2013) in een recent overzichtsartikel worden aangewezen als in sterke mate bepalend voor de plaats die hoger opgeleiden vervullen in de economie en samenleving. Deze trends zijn: de kennissamenleving, de ICT-revolutie, globalisering, verandering van de economische structuur, high-performance organisaties, en toenemende onzekerheid. In dit rapport spitsen we die trends toe op de arbeidsmarktpositie van afgestudeerden van het HBO. We maken daarbij gebruik van gegevens van de HBO-Monitor, de jaarlijkse enquête onder afgestudeerden van het HBO. Deze trends hebben in eerste instantie gevolgen voor de type competenties waarover afgestudeerden dienen te beschikken.</p>
Te raadplegen via: http://roa.sbe.maastrichtuniversity.nl/roanew/wp-content/uploads/2014/05/ROA_R_2013_121.pdf		
Onderwijs werkt! 2012 en 2013	Regioplan 2013	<p>Het ministerie van OCW wil graag zicht krijgen op de voortgang van de afspraken die zijn gemaakt in het Actieplan Leraar 2020 - een krachtig beroep. Dit actieplan richt zich op onderwijskwaliteit, de professionaliteit van de onderwijsorganisatie en het aanbod van voldoende, goed opgeleide leraren. Door middel van de enquête Onderwijs Werkt! wil het ministerie van OCW een beeld krijgen van de voortgang van dit actieplan.</p>
Te raadplegen via: https://www.regioplan.nl/publicaties/slug/type/rapporten/slug/onderwijs_werkt_2012		

Loopbaanmonitor onderwijs 2012	Regioplan 2013	Een halfjaar na afstuderen werkt meer dan driekwart van de afgestudeerde leraren uit 2011 in het onderwijs. Voor afgestudeerden van een lerarenopleiding voor voortgezet onderwijs is de arbeidsmarkt de laatste jaren redelijk ongewijzigd. Bij de afgestudeerden van lerarenopleiding basisonderwijs (pabo) is er de afgelopen jaren een daling te zien van het aantal met een onderwijsbaan. De veranderde arbeidsmarktpositie van de pabo-afgestudeerden zien we ook terug bij andere indicatoren: ze hebben aangegeven dat ze meer moeite hadden om hun huidige onderwijsbaan te vinden. Verder hebben ze relatief vaker dan de lichte van het jaar ervoor een deeltijdbaai, minder vaak een vast contract en vaker dan ooit een vervangingsbaan. Dit blijkt uit de Loopbaanmonitor Onderwijs 2012, een jaarlijkse monitor naar de arbeidsmarktpositie van recent afgestudeerden aan de lerarenopleidingen.
Te raadplegen via: https://www.regioplan.nl/publicaties/slug/type/rapporten/slug/loopbaanmonitor_2012		
Evaluatie Islam- en imamopleidingen	Regioplan 2013	De overheid heeft sinds 2005 subsidies beschikbaar gesteld aan drie onderwijsinstellingen (Vrije Universiteit te Amsterdam, Universiteit Leiden en Hogeschool Inholland) om islam- en imamopleidingen op te zetten. Daarmee beoogde zij te stimuleren dat studenten werden opgeleid die een verbinding zouden kunnen leggen tussen de islamitische theologie en het dagelijks leven als moslim in de Nederlandse samenleving. Uit het onderzoek komt naar voren dat de instroom van studenten lager is dan aanvankelijk verwacht, dat het aantal afgestudeerden aan de opleidingen (vooralsnog) laag is, en dat de opleidingen nog nauwelijks hebben geleid tot instroom van in Nederland opgeleide imams in een moskee. De ontwikkelde opleidingen moesten echter niet alleen moskee-imams opleiden. Uit de evaluatie blijkt dat de opleidingen hebben geleid tot erkenning en professionalisering van islamitisch geestelijke verzorging in Nederland. Met de komst van de opleidingen is een infrastructuur opgezet gericht op het creëren van een voorhoede van een hoger opgeleid islamitisch kader. Afgestudeerden aan de opleidingen kunnen op verschillende plekken met de opgedane kennis bruggen bouwen in de bredere samenleving, bijvoorbeeld in de gezondheidszorg, het onderwijs en binnen de overheid. Om deze potentie waar te maken, is het wel van belang dat de opleidingen zich kunnen doorontwikkelen.
Te raadplegen via: https://www.regioplan.nl/publicaties/slug/type/rapporten/slug/evaluatie_imam_en_islamopleidingen		
Inventarisatie initiatieven opleiden in de school	Regioplan 2013	Opleiden in de school (OIDS) is de afgelopen jaren een steeds belangrijker route naar het leraarschap geworden. Bij OIDS is er sprake van een partnerschap tussen één of meer lerarenopleidingen en één of meer scholen (po, vo of mbo) waarbinnen studenten, door school en lerarenopleiding gezamenlijk, worden opgeleid tot startbekwaam leraar. Regioplan heeft voor het ministerie van OCW de huidige stand van zaken rondom OIDS in beeld gebracht. Belangrijkste vraag hierbij was: Hoe geven de partnerschappen OIDS vorm, en welke knelpunten, kansen en ontwikkelingsmogelijkheden ervaren zij daarbij?
Te raadplegen via: https://www.regioplan.nl/publicaties/slug/type/rapporten/slug/inventarisatie_initiatieven_opleiden_in_de_school		
Voldoende voorbereid op leren van de	ITS 2013	Doel van dit onderzoek is om inzicht te krijgen in de manier waarop pas-afgestudeerden van de pabo of lerarenopleiding het onderwijs van de toekomst zien en de rol van ict hierbij. De centrale vraag is: Worden de leraren van de toekomst op een goede manier voorbereid om het leren van de toekomst vorm te geven en ict

toekomst en ict? Onderzoek onder pas-afgestudeerden van pabo en lerarenopleiding		hierbij zo effectief mogelijk in te zetten? De onderzoeksvragen hebben betrekking op: 1. Wat zijn de ict-vaardigheden van beginnende docenten en hoe groot is hun affiniteit met ict? 2. In hoeverre heeft de opleiding hen voorbereid ict-mogelijkheden in het onderwijs voldoende te benutten? (middelen en technische infrastructuur, mate van focus in de opleiding, bekwaamheid opleidingsdocenten) 3. Welke verwachtingen hebben beginnende docenten over de veranderingen in het huidige onderwijs in de komende vijf jaar?□.
Te raadplegen via: http://its.ruhosting.nl/publicaties/pdf/r1989.pdf		
Arbeidsmarkt positie van jonge fiscalisten	SEO 2013	De arbeidsmarktpositie van jonge fiscalisten is nog steeds gunstig, met name aan de universitaire fiscalisten lijkt de crisis ongezien voorbij te gaan. Toch is de arbeidsmarkt van jonge fiscalisten veranderd. De economische crisis heeft namelijk wel geleid tot een dalende vraag vanuit de belastingadvieskantoren. Ook de komende jaren is vanuit die hoek weinig vraag te verwachten, maar dat gat wordt makkelijk opgevuld door de Belastingdienst die juist veel behoefte heeft aan extra fiscalisten.
Te raadplegen via: http://www.seo.nl/pagina/article/arbeidsmarktpositie-van-jonge-fiscalisten/		
Studie & Werk	SEO Economisch Onderzoek 2013	Sinds 1997 brengt SEO in opdracht van weekblad Elsevier jaarlijks de arbeidsmarktpositie van pas afgestudeerde hoger opgeleiden in kaart. Centraal in het onderzoek staat de vraag met welke studie afgestudeerden uit het hoger onderwijs op dit moment de beste papieren hebben op de arbeidsmarkt. Ook in 2013 is de gemiddelde arbeidsmarktpositie van hoogopgeleide starters verslechterd. Door de crisis zoeken ze langer naar een baan, is de kans op een vast contract historisch laag en verdienen ze minder dan voorheen. Toch blijft het alumnivertrouwen overeind. Maar achter deze gemiddelden gaan grote verschillen schuil tussen de verschillende opleidingen. Met name in de medische en betatechnische clusters zijn nog genoeg opleidingen met een goed arbeidsmarktperspectief.
Te raadplegen via: http://www.seo.nl/pagina/article/studie-werk-2013/		
Meer innovatieve professionals	Onderwijsraad 2014	De raad concentreert zich in dit advies op de wijze waarop het hoger beroepsonderwijs meer innovatieve professionals kan opleiden. Hiervoor vindt de raad het nodig dat de verbindingen tussen de drie kerntaken van het hoger beroepsonderwijs (onderwijs, onderzoek en innovatie van het beroepenveld) worden versterkt.
Te raadplegen via: https://www.onderwijsraad.nl/publicaties/2014/meer-innovatieve-professionals/volledig/item7188		
Effecten van een masteropleiding op leraren en hun omgeving	SEO 2014	Om zicht te krijgen op de effecten van een brede invoering van een masteropleiding voor leraren, laat het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap onderzoek uitvoeren dat een theoretisch (wetenschappelijk) en empirisch (causaal) verband legt tussen de masteropleiding van leraren en de kwaliteit van het onderwijs. Dit rapport bevat daartoe een nulmeting waarin potentiële effecten worden geïdentificeerd, een onderzoeksdesign wordt ontworpen en een eerste meting wordt uitgevoerd. Effecten kunnen pas na een vervolgmeting worden vastgesteld. De nulmeting heeft een goede basis gelegd voor het meten van effecten van een onderwijsmaster op hbo-niveau. Er zijn goed vergelijkbare interventie- en controlegroepen opgezet, die in de loop van de tijd gevolgd kunnen worden.

Te raadplegen via: http://www.seo.nl/pagina/article/effecten-van-een-masteropleiding-op-leraren-en-hun-omgeving/		
Evaluatie lerarenbeurs	ResearchNed 2014	Het CPB voerde in opdracht van OCW een effectevaluatie uit van de Lerarenbeurs. Ter verklaring van de gevonden effecten in het onderzoek van het CPB voerde ResearchNed in opdracht van het ministerie van OCW een verklarende evaluatie en een procesevaluatie uit. Naast een verklaring van de gevonden effecten is in de verklarende evaluatie ook aandacht besteed aan de invloed van de Lerarenbeurs op de professionele ontwikkeling van de leraar en op de onderwijskwaliteit van de school. Ook gaat het onderzoek in op proceskenmerken als succes- en faalfactoren van de beurs.
Te raadplegen via: http://www.researchned.nl/2014/09/evaluatie-lerarenbeurs/?type=project		
Contested science - Public controversies about science and policy	Rathenau Instituut 2014	The Netherlands has witnessed repeated controversies in recent years concerning the way in which policymakers use science. In the study 'Contested Science', the Rathenau Instituut looks at six recent controversies and attempts to answer the following questions: In what way do policymakers call in scientific expertise? How do other parties (local residents, local authorities, civil society organisations) respond? Is there a lack of trust in science in such cases? And what lessons can we learn from the way that policymakers and scientists have dealt with public controversies?
Te raadplegen via: https://www.rathenau.nl/nl/publicatie/contested-science		
Maatschappelijke kosten-batenanalyses in het onderwijs: Op weg naar een werkwijzer voor onderwijsmaatregelen	CPB 2014	Het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) heeft het CPB verzocht de mogelijkheden te verkennen om maatschappelijke kosten-batenanalyses (MKBA's) uit te voeren in het onderwijsdomein. In deze CPB Notitie concluderen wij dat een verantwoorde analyse mogelijk is als aan een aantal voorwaarden wordt voldaan.
Te raadplegen via: https://www.cpb.nl/publicatie/maatschappelijke-kosten-batenanalyses-in-het-onderwijs-op-weg-naar-een-werkwijzer-voor-onderwijsmaatregelen		
Regionale hotspots. Broedplaatsen voor innovatie	AWT 2014	Uit voorbeelden uit Nederland en andere landen blijkt dat hotspots van belang zijn voor de regionale economie, en in een aantal gevallen ook voor de nationale of internationale economie. Voldoende initiatief, regionaal commitment en zelforganiserend vermogen zijn voor iedere hotspot voorwaarden voor succes. Er zijn voornamelijk nog geen goede metrics om de bijdragen van individuele hotspots aan groei en innovatie kwantitatief te meten en te vergelijken. De Rijksoverheid en de medeoverheden hebben beide een rol bij de totstandkoming en ontwikkeling van

		regionale hotspots.
Te raadplegen via: https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2014/10/01/regionale-hotspots-broedplaatsen-voor-innovatie		
De sector lerarenopleidingen in beeld Studiesucces, studenttevredenheid en aansluiting op de arbeidsmarkt	Inspectie van het Onderwijs 2014	Voor het eerst brengt de Inspectie van het Onderwijs een complete sector van het hoger onderwijs in beeld. Dankzij dergelijk onderzoek kunnen opleidingen zich vergelijken met verwante opleidingen in dezelfde sector in het hoger onderwijs. Dit kan bijvoorbeeld rond de instroom en het studierendement, of over de studenttevredenheid en de aansluiting met de arbeidsmarkt.
Te raadplegen via: https://www.onderwijsinspectie.nl/onderwerpen/themaonderzoeken/documenten/publicaties/2014/10/08/de-sector-lerarenopleiding-in-beeld		
Balans van de topsectoren 2014	AWT 2014	De raad constateert dat de topsectorenaanpak een ingrijpende systeemverandering is omdat gelijktijdig een integrale en sectorale aanpak werd ingevoerd en nieuwe vormen van financiering en organisatie van publiek-private samenwerking werden opgezet. Een drietal verbeteringen is nodig om dit succes te realiseren. De overheid moet stevig inzetten op een sterkere verbinding met belangrijke spelers als startups, hogescholen, regionale overheden en vakdepartementen. De overheid doet er verder goed aan eenduidig en consistent de visie en doelen van de topsectoren-aanpak uit te dragen. Ten slotte moet de overheid meer doen om de topsectorenaanpak eenvoudiger te maken.
Te raadplegen via: https://www.awti.nl/documenten/adviezen/2014/10/2/balans-van-de-topsectoren-2014		
Verkenning ophoging masters PO en VO (op verzoek van OCW)	CPB 2014	Het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) heeft het CPB verzocht om een literatuuroverzicht van ervaringen in andere landen met initiatieven om meer hogeropgeleiden voor de lerarenopleiding en het lerarenberoep te laten kiezen. Deze notitie beschrijft dat stimuleringsmaatregelen, zoals studiebeurzen die betrekking hebben op nieuwe instroom in lerarenopleidingen, geschikter lijken dan maatregelen zoals entreebonussen die betrekking hebben op reeds afgestudeerde masters.
Te raadplegen via: https://www.cpb.nl/publicatie/verkenning-ophoging-masters-po-en-vo		
Flexibele arbeid in het onderwijs.	ECORYS 2014	Alleen het onderdeel over primair en voortgezet onderwijs is gepubliceerd. Voor mbo en ho geldt dat het niet representatief is en beschikbaar komt als werkdocument, dus niet openbaar.
Te raadplegen via: http://www.voion.nl/downloads/5317ae18-3375-4a11-9035-7bf22292bf1d		
Wetenschap als strijdtoneel -	Rathenau Instituut	Op basis van de cases trekken we lessen voor een andere omgang met maatschappelijke tegengeluiden door beleidsmakers en wetenschappers die bij het beleid zijn betrokken. Een belangrijke les is dat wetenschappelijke onzekerheden nooit helemaal kunnen worden weggenomen. We zullen het moeten doen met good enough

Publieke controversen rond wetenschap en beleid	2014	science.
Te raadplegen via: https://www.rathenau.nl/nl/publicatie/wetenschap-als-strijdtonel		
The Intellectual Salmon Run. Knowledge Transfer and Dynamics between Academia	Rathenau Instituut 2014	Welke kenniselementen worden er overgedragen van de academische wereld naar het bedrijfsleven, hoe worden ze overgedragen en welke factoren zijn van invloed op deze overdracht?
Te raadplegen via: https://www.rathenau.nl/nl/publicatie/intellectual-salmon-run-knowledge-transfer-and-dynamics-between-academia		
Reframing the role of knowledge parks and science cities in knowledge-based urban development	CHEPS 2014	Knowledge-based urban developments (KBUDs) are an increasingly common element of urban planning and strategy making: policy makers and developers set out to stimulate economic prosperity by promoting the integration and concentration of research, technology, and human capital. On the basis of both qualitative and quantitative data, we conclude that there is a dynamic interrelation of proximity and connectivity within the precinct that contributes to building within-city knowledge communities that may in turn lead to improved cross-city connectivity and hence urban upgrading
Te raadplegen via: http://doc.utwente.nl/92369/		
Understanding researchers' openness to external parties influencing academic research	CHEPS 2014	Our empirical study analyses a sample of 1583 researchers working at the Spanish Council for Scientific Research (CSIC). Results demonstrate that it is personal factors (primarily academic identity and past experience) that determine researchers' 'openness' (to societal involvement). The paper concludes that policies to encourage external engagement should focus on both the academic formation stage and ongoing opportunities to engage with third parties alongside providing direct incentives and benefits within individual projects and funding programmes.
Te raadplegen via: http://doc.utwente.nl/97679/		
Employability of professional bachelors	CHEPS 2014	The NVAO commissioned CHEPS to make an explorative, international (Netherlands, Flanders, North Rhine-Westphalia and Ireland) comparative study, to gain insight into realization, organization and securing the connection between professional orientated bachelor programmes and the labour market.

from an international perspective		
Te raadplegen via: http://doc.utwente.nl/91636/		
Kwalitatieve impactmeting EdK	Dialogic 2014	Eerst de Klas (EDK) is een traineeprogramma voor excellente academici dat is gestart in 2009. De deelnemers krijgen in dit programma gedurende twee jaar de kans om ervaring op te doen met lesgeven op een vo-school, tegelijkertijd hun eerstegraads lesbevoegdheid te halen en één dag in de week deel te nemen aan een leiderschapsprogramma bij deelnemende bedrijven. Doelstelling van de impactmeting was het in kaart brengen en beoordelen van de motivatie en verwachtingen van deelname aan EDK, de meerwaarde van het EDK-programma en de EDK'ers en de bijdrage aan het onderwijs en de maatschappij.
Te raadplegen via: https://www.dialogic.nl/file/2016/12/2014.071-1432.pdf		
Promoveren in Nederland - Motivatie en loopbaanverwachtingen van promovendi	Rathenau Instituut 2014	Doelstelling van dit onderzoek was om een idee te krijgen van de kwaliteit van promotietrajecten, de carrièreplanning van promovendi en de begeleiding van de promotoren hierbij. Nederlandse promotietrajecten en proefschriften staan internationaal hoog aangeschreven, ze worden gezien als van hoge wetenschappelijke kwaliteit. Het merendeel van de promovendi wil na promotie ook graag aan de universiteit blijven werken, maar dit is slechts voor een kleine groep weggelegd. Binnen de promotietrajecten is er weinig aandacht voor niet-academische carrièremogelijkheden en de ontwikkeling van breed inzetbare vaardigheden
Te raadplegen via: https://www.rathenau.nl/nl/publicatie/promoveren-nederland		
Talent Proof - Selection Processes in Research Funding and Careers.	Rathenau Instituut 2014	The research questions of this study, 'What is academic talent and how is it selected?' aim to create a better understanding of the process of talent selection within academia, especially in the context of grant allocation. Key results of this study address the criteria used in talent assessment and more specifically the weight assigned to publications; the social and competitive nature of grant allocation processes; the role of gender in talent selection and gender differences in academic performance; and factors supporting or impeding academic careers.
Te raadplegen via: https://www.rathenau.nl/nl/publicatie/talent-proof		
Technisch opgeleid: wel of niet werken in de techniek?	SEOR 2014	Na een technische mbo- of hbo-opleiding kiest ruim 30 procent van de (werkende) schoolverlaters voor een baan buiten de techniek. Bij de bol-variant in het mbo is dit zelfs bijna 50 procent. Bij de bbl-variant in het mbo gaat echter maar een klein deel buiten de techniek werken; hier is sprake van een combinatie van technisch werk en leren die een grote kans oplevert dat men daarna in de techniek blijft. Vooral vrouwen kiezen massaal voor ander werk. Na een mbo-opleiding gaat slecht 21 procent aan het werk in een technische baan. En na een hbo-opleiding kiest maar de helft van de vrouwen voor technisch werk. De keuze voor een niet-technische functie in een niet-technische sector komt nogal eens voort uit problemen in het zoekproces naar een baan. Een ander deel kiest hiervoor omdat de functie in deeltijd kan worden uitgeoefend.

Te raadplegen via: http://seor.nl/publicatie/technisch-opgeleid-wel-niet-werken-de-techniek		
Werken en leren in Nederland	ROA 2014	Vanuit beleidsoogpunt is het van groot belang om een goed beeld te hebben van de wijze waarop het levenslang leren in Nederland gestalte krijgt, en de mate waarin bepaalde groepen participeren in de verschillende vormen van formeel en informeel leren. De opeenvolgende peilingen van de ROA Levenslang Leren Enquête (2004, 2007, 2010 en 2013) bieden de mogelijkheid hier een beeld van te geven. De belangrijkste bevindingen uit dit rapport laten zich als volgt samenvatten: <ol style="list-style-type: none"> 1. Cursusdeelname blijft op peil, maar groeiende kloof tussen hoog- en laagopgeleiden 2. Informeel leren is belangrijkste bron van nieuwe kennis 3. Meer zorgen over employability door crisis 4. Geen verschillen in informeel leren naar soort contract, maar meer zelfstudie door zzp'ers 5. Deelname aan scholing door oudere werknemers is verder toegenomen
Te raadplegen via: http://roa.sbe.maastrichtuniversity.nl/roanew/wp-content/uploads/2014/05/ROA_R_2014_3.pdf		
Schoolverlaters tussen onderwijs en arbeidsmarkt 2013	ROA 2014	Het Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt (ROA) verricht jaarlijks onderzoek onder schoolverlaters naar de overgang van school naar vervolgonderwijs of de arbeidsmarkt. Het voorliggende rapport presenteert de resultaten van de meting die eind 2013 is gehouden onder de gediplomeerde schoolverlaters van het schooljaar 2011/2012, dat wil zeggen ongeveer anderhalf jaar na het voltooien van de opleiding. De resultaten hebben betrekking op nagenoeg de volle breedte van het onderwijs: VMBO, MBO-BOL, MBO-BBL, HAVO, VWO, HBO en WO. In totaal zijn ruim 200.000 gediplomeerde schoolverlaters benaderd. De totale respons bedroeg 25%.
Te raadplegen via: http://roa.sbe.maastrichtuniversity.nl/roanew/wp-content/uploads/2014/05/ROA_R_2014_5.pdf		
Advies stageproblematiek Haaglanden	Regioplan 2014	In opdracht van de dienst OCW van de gemeente Den Haag heeft Regioplan onderzocht hoe de vraag en het aanbod aan stages in de regio Haaglanden zich tot elkaar verhouden en op welke wijze die verhouding verbeterd kan worden. In het hbo hebben in ieder geval de volgende zeven opleidingen een tekort aan stages: Technische Bedrijfskunde, de duale opleiding hbo Rechten, Maatschappelijk Werk en Dienstverlening, Verpleegkunde, Small Business and Retail Management, Management in de Zorg en Bouwkunde. Veruit de meeste studenten lukt het, met hulp van het Stagebureau van de opleiding, uiteindelijk om een stage te vinden. Soms wordt genoeg genomen met een stage van lagere kwaliteit. Het meest voorkomende gevolg van het ontbreken van een stage is studievertraging; het voortijdig beëindigen of wisselen van een opleiding komt incidenteel voor.
Te raadplegen via: https://www.regioplan.nl/publicaties/slug/type/rapporten/slug/advies_stageproblematiek_haaglanden		
Onderwijs werkt! 2014	Regioplan 2014	In navolging van 2012 en 2013, is ook in 2014 een enquête onder onderwijspersoneel in het po, vo, mbo en hbo uitgezet. Het ministerie van OCW heeft de ambitie de kwaliteit van het onderwijs en de prestaties van leerlingen en studenten over de hele linie te verhogen. In de, samen met de sectoren opgestelde plannen, spelen professionele schooldirecties en bekwame docenten die het verschil kunnen maken in de ontwikkeling van kinderen een doorslaggevende rol. De voortgang op de verschillende afspraken die zijn gemaakt wordt onder andere gemonitord door de enquête Onderwijs Werkt!

Te raadplegen via: https://www.regioplan.nl/publicaties/slug/type/rapporten/slug/onderwijs_werkt_2014		
Een goed begin is het halve werk Een verkenning naar goede begeleidingsprogramma's voor startende leraren	ITS 2014	In vergelijking met het voortgezet onderwijs krijgen beginnende leraren in het basisonderwijs relatief minder vaak een vorm van begeleiding. Oorzaken hiervoor liggen voornamelijk in verschillen in schaalgrootte. De basisscholen hebben minder instroom van starters waardoor er een lagere prioriteit wordt gegeven aan het maken van beleid voor begeleiding. In een klein lerarenteam is het daarnaast niet altijd mogelijk om mentorschap en klassenobservaties te organiseren. Daarnaast is er een krappe arbeidsmarkt waarbij veel starters kleine, tijdelijke contracten krijgen aangeboden en de werkgever geen verantwoordelijkheid neemt voor de structurele begeleiding. We kunnen concluderen dat er vijf voorwaarden zijn waar alle begeleidingsprogramma's aan moeten voldoen om een positief effect te kunnen hebben op de professionele ontwikkeling van de starter. Zo is het van belang dat de begeleiding in samenhang is met het overige beleid, de starter en begeleider(s) moeten gefaciliteerd worden in ruimte en tijd, het programma zou ingebed moeten zijn in de verdere loopbaanontwikkeling van de starter, de inhoud van bijvoorbeeld workshops moet van hoge kwaliteit zijn en de persoonlijke begeleiding is idealiter in handen van een bekwame mentor die over de benodigde coachingsvaardigheden beschikt. Naast de voorwaarden zijn er ook zes kenmerken waarmee de school in overleg met de mentor en de starter invulling kunnen geven aan het programma. Een programma is pas effectief als het past bij de school, de mentor en de starter. Daarom moeten zij in gesprek over verwachtingen die ze hebben over de intensiteit van het programma, de vorm waarin het gegeven wordt, de mix van activiteiten die er nodig zijn, de mate waarin starters gezamenlijk activiteiten uitvoeren en de mate van inzet van de starter
Te raadplegen via: http://its.ruhosting.nl/publicaties/pdf/r2039.pdf		
Benutting van octrooien op resultaten van wetenschappelijk onderzoek.	KNAW 2014	Op verzoek van de staatssecretaris van OCW hebben de KNAW, VSNU, NFU en NWO een inventarisatie verricht van de praktijk van benutting van intellectuele eigendom, vooral van octrooien, op resultaten van wetenschappelijk onderzoek aan universiteiten en instituten. Aanleiding hiervoor waren vragen van de Tweede Kamer over mogelijk betere benutting "bij het beginnen van start-ups en het vinden van investeerders". De inventarisatie is langs twee sporen uitgevoerd. Het eerste spoor betreft een kwantitatieve analyse van aantallen octrooien in de afgelopen jaren. Het tweede spoor betreft een kwalitatieve analyse van de gang van zaken bij de interactie tussen universiteiten, instituten en bedrijven.
Te raadplegen via: https://www.knaw.nl/nl/actueel/publicaties/benutting-van-octrooien		
Beginnende leraren kijken terug. Onderzoek onder afgestudeerden Deel 1: de pabo	Inspectie van het Onderwijs 2015	Uit het inspectieonderzoek blijkt dat de meeste afgestudeerden vinden dat ze goed voorbereid zijn op de vakken rekenen en taal: 75 tot 80 procent vindt dat de pabo voldoende kennis en vaardigheden heeft bijgebracht voor de onderwerpen rekenen/wiskunde en Nederlandse taal. Een iets kleiner deel, circa twee derde tot driekwart, vindt dat hij/zij heeft geleerd om die vakken goed uit te leggen. De meeste schoolleiders vinden dat de vakkennis van afgestudeerde leraren in de afgelopen drie jaar is verbeterd. Afgestudeerden aan de pabo en schoolleiders in het basisonderwijs beoordelen de voorbereiding op de praktijk en het niveau van de vakkennis ook overwegend positief. Ondanks alles vindt een derde van de afgestudeerden dat de pabo hen niet in de gelegenheid heeft gesteld om alles te leren wat nodig is voor de praktijk in het

Deel 2: De tweedegraads lerarenopleiding		<p>basisonderwijs. Het gaat dan vooral om de toerusting door de opleiding om de voortgang van leerlingen systematisch te volgen en te analyseren, om de les af te stemmen op leerlingen met een achterstand of voorsprong en om passende zorg te bieden. Daarnaast is bijna een vijfde deel (zeer) ontevreden over het niveau van de opleiding als geheel.</p> <p>De afgestudeerden aan tweedegraads lerarenopleidingen zijn over het algemeen redelijk tevreden over de opleiding die ze hebben gevolgd. Toch zien ze nog wel enkele verbeterpunten. Vooral het leren maken van toetsen en het leren omgaan met verschillen tussen leerlingen worden gezien als verbeterpunten. Dat blijkt uit het rapport 'Beginnende leraren kijken terug, deel 2: de Tweedegraads Lerarenopleiding', dat op 5 oktober is verschenen.</p>
Te raadplegen via: https://www.onderwijsinspectie.nl/onderwerpen/themaonderzoeken/documenten/publicaties/2015/10/08/beginnende-leraren-kijken-terug-deel-2-tweedegraads-lerarenopleiding		
Zij-instroom in het beroep van de leraar. Kwantitatief rapport 2010-2013	Inspectie van het Onderwijs 2015	Het traject zij-instroom in het beroep van leraar leidt mensen met werkervaring en een hogeronderwijsopleiding op voor docent in het po, vo of mbo. De Inspectie van het Onderwijs rapporteert vanuit haar reguliere toezichttaak over het aantal zij-instromers en het aantal aanbieders van zij-instroomtrajecten sinds de aanvang van het traject in het jaar 2000. De vorige kwantitatieve inventarisatie betrof de periode tot en met 2009. Dit rapport benoemt de aantallen tussen begin 2010 en eind 2013.
Te raadplegen via: https://www.onderwijsinspectie.nl/onderwerpen/themaonderzoeken/documenten/publicaties/2015/10/01/zij-instroom-in-het-beroep-van-leraar		
Knelpuntregio's lerarenarbeidsmarkt: een eerste verkenning	CPB 2015	In dit CPB Achtergronddocument rapporteren we de nulmeting die in het kader van de Aanpak knelpuntregio's VO (voortgezet onderwijs) is uitgevoerd. Het bleek niet mogelijk om de effecten van deze aanpak te evalueren, maar het was wel mogelijk om in het schooljaar 2013/2014 over een nulmeting onder de deelnemende knelpuntregio's te rapporteren. Gezien de kleine steekproefomvang van de nulmeting dienen de resultaten met enige terughoudendheid te worden geïnterpreteerd. De beschikbare uitkomsten schetsen, om verschillende redenen, geen representatief beeld van de situatie op de arbeidsmarkt leraren in de knelpuntregio's.
Te raadplegen via: https://www.cpb.nl/publicatie/knelpuntregios-lerarenarbeidsmarkt-een-eerste-verkenning		
Het effect van scholingsbeurzen voor leraren op hoger onderwijsdeelname en -afrondding: Een regressie-discontinuïteit analyse	CPB 2015	Het geschatte positieve effect van toewijzing van een lerarenbeurs op zowel de kans op deelname als op afronding ligt gemiddeld in de orde van 10 tot 20 procentpunt. Dit komt overeen met een relatief effect van 12-29 procent op deelname en 17-42 procent op afronding. De effecten op deelname en afronding zijn hoger dan gemiddeld voor aanvragers die nog niet gestart waren met de opleiding op het moment van aanvraag, maar lager dan gemiddeld voor aanvragers voor kortere opleidingen tot en met een jaar. Deze effecten zijn gemeten vijfeneenhalf jaar na aanvraag van de lerarenbeurs. Er zijn aanwijzingen voor beperkte positieve effecten van de lerarenbeurs op de kans om in het onderwijs te blijven. Deze effecten lijken geconcentreerd bij leraren in het voortgezet onderwijs en bij leraren die nog niet gestart waren met de opleiding op het moment van de aanvraag.
Te raadplegen via: https://www.cpb.nl/publicatie/het-effect-van-scholingsbeurzen-voor-leraren-op-hoger-onderwijsdeelname-en-afrondding		

Engaging Scientists - Organising Valorisation in the Netherlands	Rathenau 2015	The first key result of the study is that the Dutch science system is in a transition. Scientists are motivated to engage with society and do so in many different ways. However, they have a limited understanding of valorisation policies and feel poorly equipped for the task. The second key result is that valorisation should be evaluated as a process. This facilitates learning among scientists and as such allows for improving valorisation practices.
Te raadplegen via: https://www.rathenau.nl/nl/publicatie/engaging-scientists-organising-valorisation-netherlands		
Vertrouwen in de wetenschap 2015	Rathenau 2015	Het vertrouwen in de wetenschap in Nederland is anno 2015 onverminderd hoog. De burger geeft de wetenschap het hoogste cijfer van alle acht instituties waarnaar gevraagd werd. De metingen in een aantal ons omringende landen laten zien dat daar het vertrouwen niet vanzelfsprekend is. Sommige landen scoren aanzienlijk lager maar er zijn ook landen waarbij het vertrouwen in wetenschap nog hoger is. Maar het vertrouwen is niet zonder voorwaarden. Wetenschappers worden minder vertrouwd zodra ze zich inlaten met partijen als de overheid en het bedrijfsleven. Een onafhankelijke positie van de wetenschap vinden burgers erg belangrijk. Ook de rol van wetenschappers bij controversiële onderwerpen komt niet altijd goed uit de verf en leidt vrijwel onmiddellijk tot andere attitudes bij burgers. Het vertrouwen onder hogeropgeleiden is veel hoger dan onder lageropgeleiden.
Te raadplegen via: https://www.rathenau.nl/nl/publicatie/vertrouwen-de-wetenschap-2015		
Wel bekwaam, (nog) niet bevoegd Onderzoek naar pabo-gediplomeerden in het vmbo	ResearchNed 2015	Pabo-gediplomeerden hebben in beginsel geen bevoegdheid om les te geven in het vmbo. Ze worden echter wel ingezet in het voortgezet onderwijs. In het Sectorakkoord VO 2014-2017 is daarom opgenomen dat de VO-raad samen met OCW afspraken gaat maken over het behalen van een passende bevoegdheid door huidige en toekomstige docenten in het vmbo waarbij specifiek aandacht is voor PABO-gediplomeerden die in de onderbouw van het vmbo werken. Het ministerie van OCW heeft ResearchNed gevraagd onderzoek uit te voeren naar de huidige inzet en ervaringen van PABO gediplomeerden en van daaruit te komen tot aanbevelingen voor aanpassingen in regelgeving en scholingsaanbod.
Te raadplegen via: http://www.researchned.nl/wp-content/uploads/2015/08/151412064-PABOVMBO_eindrapport.pdf		
Invulling en inrichting van een tegemoetkoming studiekosten lerarenopleidingen voorgezet onderwijs.	ResearchNed 2015	In opdracht van het ministerie van OCW voerde ResearchNed een onderzoek uit naar de sets van (financiële) prikkels waaraan de tegemoetkoming moet voldoen om de meeste studenten te verleiden de universitaire lerarenopleiding in een tekortvak te volgen. Dit in het kader van het sectorakkoord vo waarin afspraken zijn gemaakt over het gewenste aandeel masteropgeleide leraren. Het gaat hier met name om leraren in de tekortvakken: moderne vreemde talen en techniek. Het ministerie wilde op basis van dit onderzoek verkennen wat de mogelijkheden en effecten zijn voor een tegemoetkoming in de studiekosten voor studenten die direct na hun master een postmaster in de tekortvakken gaan volgen (de eerdere universitaire lerarenopleidingen).
Te raadplegen via: http://www.researchned.nl/wp-content/uploads/2015/08/Invulling-en-inrichting-tegemoetkoming-studiekosten-		

lerarenopleidingen_eindrapport.pdf		
Blijf scherp op continue ontwikkeling topsectorenaanpak	AWTI 2015	De topsectorenaanpak verdient verbetering. De mooie plaats van Nederland op internationale ranglijsten is geen reden om tevreden achterover te leunen. Belangrijkste probleem is dat de financiering van crosssectorale thema's nog steeds moeilijk is. Daarnaast is de TKI-toeslageregeling te weinig aantrekkelijk en het budget is te versnipperd. Dit zijn problemen in de topsectorenaanpak die op korte termijn aangepakt moeten worden.
Te raadplegen via: https://www.awti.nl/documenten/publicaties/2015/10/21/briefadvies-blijf-scherp-op-continue-ontwikkeling-topsectorenaanpak		
De waarde van creativiteit	AWTI 2015	De Raad voor Cultuur en de Adviesraad voor wetenschap, technologie en innovatie hebben gezamenlijk een verkenning uitgevoerd naar de dynamiek in de creatieve industrie. Die verkenning vormde de basis voor het gezamenlijke advies De waarde van creativiteit, waarin de raden een aantal punten onder de aandacht brengen die zij voor beleidsontwikkeling belangrijk vinden.
Te raadplegen via: https://www.awti.nl/documenten/publicaties/2015/3/19/de-waarde-van-creativiteit		
Vraag en aanbod nascholing voor leerkrachten in het primair onderwijs	ResearchNed 2015	In de sector po is het streven vastgelegd dat in 2020 30% van de leraren een wo-bachelor of een hbo- of wo-masteropleiding heeft afgerond. Een goed inzicht in de vraag naar professionaliserings- en nascholingsaanbod is daarom van belang. Doel van dit onderzoek is het afstemmen van de vraag en het aanbod van het postinitieel opleidingsaanbod: de opleidingen op post-hbo niveau en masteropleidingen (wo en hbo). De centrale onderzoeksvraag daarbij luidt: Wat is de behoefte voor onderwijzend personeel aan opleidingsaanbod, hoe verhoudt de behoefte zich tot het huidige aanbod, welk nieuwe aanbod is er nodig en aan welke randvoorwaarden moet zijn voldaan zodat leerkrachten daadwerkelijk gebruikmaken van het opleidingsaanbod?
Te raadplegen via: https://www.poraad.nl/system/files/261504026_nascholingpo_eindrapport.pdf		
Gesteund bij de start Cruciale factoren bij de professionalisering van startende mbo-docenten	Panteia 2015	In de aanpak heeft Panteia gekeken naar de mogelijke cruciale factoren en effectieve aanpakken voor zowel de professionalisering als het voorkomen van uitval die op verschillende niveaus spelen. Op basis van (statistische) analyses naar de online enquêtes en diepte-interviews die zowel met HR-directeuren als met startende mbo-docenten zijn gehouden, zijn op drie niveaus (school, team en docent) cruciale factoren gevonden. In beginsel gaat het erom dat de startende mbo-docent plezier heeft in zijn werk, zich zelfverzekerd en 'welkom' voelt op zijn of haar werk. Op teamniveau is het belangrijk een veilige omgeving te creëren, een team waarbinnen de starter fouten durft te maken, waar collega's en de leidinggevenden behulpzaam zijn en de starter stimuleren in zijn of haar professionele ontwikkeling. Begeleidingsprogramma's die op schoolniveau worden aangeboden zijn het effectiefst als ze zijn afgestemd op de behoefte van de starter. Hierbij is het belangrijk dat in het programma aandacht is voor de praktische ondersteuning van starters.
Te raadplegen via: https://www.panteia.nl/onderzoeken/gesteund-bij-de-start/		
Schoolverlaters tussen onderwijs	ROA 2015	Het voorliggende rapport Schoolverlaters tussen Onderwijs en Arbeidsmarkt 2014 gaat in op de transitie van school naar werk of vervolgonderwijs, die gediplomeerden maken. De resultaten die in dit rapport worden gepresenteerd zijn gebaseerd op het onderzoek dat eind 2014 heeft plaatsgevonden en hebben betrekking op

en arbeidsmarkt 2014		de situatie van gediplomeerde schoolverlaters (vmbo, avo en mbo) en afgestudeerden (hbo) alsmede op de situatie van voortijdig schoolverlaters (vmbo, avo en mbo) ongeveer anderhalf jaar na het verlaten van de opleiding. In totaal zijn ruim 100.000 (voortijdige) schoolverlaters en afgestudeerden van het schooljaar 2012-2013 benaderd. De totale respons bedroeg 28%.
Te raadplegen via: http://roa.sbe.maastrichtuniversity.nl/roanew/wp-content/uploads/2015/08/ROA_R_2015_3.pdf		
Onderwijs werkt! 2015	Regioplan 2015	De afgelopen jaren zijn er in het onderwijsveld diverse akkoorden gesloten gericht op de verbetering van de kwaliteit van het onderwijs. De voortgang op de verschillende afspraken die hierin zijn gemaakt, wordt onder andere gemonitord door de enquête Onderwijs Werkt! onder onderwijspersoneel. Onderwijs Werkt! is in 2015 in opdracht van het ministerie van OCW voor het vierde opeenvolgende jaar uitgezet onder een steekproef van directie/managers en docenten in het po, vo, mbo en hbo. Ruim 6000 personeelsleden hebben de enquête volledig ingevuld. In de enquête werden onder andere vragen gesteld over de onderwijsbevoegdheid, de opleidingsbehoefte, het Lerarenregister, werkdruk, werktevredenheid en begeleiding van beginnende docenten.
Te raadplegen via: https://www.regioplan.nl/publicaties/slug/type/rapporten/slug/onderwijs_werkt_2015		
Mkb en hogescholen Partners in innovatie	AWTI 2015	De meeste mkb-ondernemingen zijn voor nieuwe kennis aangewezen op externe kennispartners. Het onderzoek dat hogescholen doen past goed bij de behoefte van mkb-ondernemingen: het is kortdurend, multi-disciplinair en praktisch. Andersom wordt het mkb ook belangrijker voor hogescholen. Hogescholen leiden op voor een beroepspraktijk die steeds sneller verandert. Kennisuitwisseling met het bedrijfsleven is noodzakelijk om het onderwijs actueel te houden en de aansluiting op de arbeidsmarkt te verbeteren. Een goede samenwerking tussen mkb'ers en hogescholen kan een belangrijke impuls zijn voor regionale groei en werkgelegenheid. De raad doet drie aanbevelingen om de samenwerking en kennisuitwisseling te verbeteren.
Te raadplegen via: https://www.awti.nl/documenten/adviezen/2015/4/22/mkb-en-hogescholen		
Beginnende leraren kijken terug. Onderzoek onder afgestudeerden. Deel 3: De universitaire lerarenopleiding	Inspectie van het Onderwijs 2016	Dit rapport maakt deel uit van een reeks rapporten waarin de oordelen van afgestudeerden en leidinggevenden over pabo's en lerarenopleidingen wordt besproken. De belangrijkste conclusies uit dit rapport zijn: (1) Onder de afgestudeerden bestaat een wisselend oordeel over de pedagogisch-didactische voorbereiding (2) Meer dan de helft van de afgestudeerden geeft aan dat er binnen de opleiding te weinig aandacht is voor differentiatievaardigheden (3) Afgestudeerden zijn tevreden over vakkennis en –didactiek (4) Wisselend beeld over organisatie opleiding: tevreden over de stage, kritiek op de toetsen en examens (5) Rapport geeft een gemiddeld beeld, kunnen niet zien of de ontevredenheid van afgestudeerden zich toespitst op bepaalde opleidingen of instellingen (1) Vrijwel iedere afgestudeerde (8 op de 10) is positief over vakkennis en vakdidactiek (2) Opleidingen mogen volgens afgestudeerden meer aandacht besteden aan het ontwikkelen van toetsen en

Deel 4: eerste graads lerarenopleiding hbo		<p>examenopgaven</p> <p>(3) Onderwerpen die te maken hebben met rationele of pedagogische aspecten komen volgens afgestudeerden tijdens de opleiding niet of weinig aan bod</p> <p>(4) Afgestudeerden zijn tevreden over de organisatie van de opleiding, maar wensen meer praktijkgerichtheid</p> <p>(5) Ook dit rapport geeft een gemiddeld beeld</p>
<p>Te raadplegen via: https://www.onderwijsinspectie.nl/onderwerpen/themaonderzoeken/documenten/rapporten/2016/07/11/beginnende-leraren-kijken-terug-deel-3-ulo</p> <p>https://www.onderwijsinspectie.nl/onderwerpen/themaonderzoeken/documenten/rapporten/2016/07/11/beginnende-leraren-kijken-terug.-deel-4-eerste-graads-lerarenopleiding-hbo</p>		
<p>Van verleden naar toekomst: de universitaire lerarenopleidingen.</p> <p>Aandachtspunten voor de opzet van nieuwe opleidingen</p>	<p>NVAO en de Inspectie van het Onderwijs</p> <p>2016</p>	<p>In deze notitie worden de resultaten van de NVAO (universitaire lerarenopleidingen, ulo's, in 2014 geaccrediteerd) en de Inspectie naast elkaar gelegd. De gezamenlijke aanbevelingen:</p> <p>(1) Het (blijven) bieden van maatwerk</p> <p>(2) Er moet na worden gegaan hoe onwenselijke verschillen tussen stagescholen en opleidingsscholen kunnen worden geminimaliseerd en hoe borgingsmechanismen bij opleidingsscholen worden gehanteerd</p> <p>(3) Versterking van de vakdidactiek. Het is van belang dat vakdidactiek ook in de nieuwe tweejarige opleiding een plek krijgt, zoals in visitatiepanels is gepleit</p> <p>(4) De initiële opleiding moet als basis dienen voor doorgaande professionalisering</p>
<p>Te raadplegen via: https://www.onderwijsinspectie.nl/onderwerpen/themaonderzoeken/documenten/rapporten/2016/11/24/van-verleden-naar-toekomst-ulos</p>		
<p>Praktijkgericht onderzoek bij lectoraten van hogescholen</p>	<p>Rathenau</p> <p>2016</p>	<p>In deze publicatie presenteert het Rathenau Instituut de ontwikkeling van het praktijkgericht onderzoek bij de hogescholen. Er is aandacht voor de ontstaansgeschiedenis en de specifieke functie van het praktijkgericht onderzoek. Ook het profiel van de lectoren en de ontwikkeling van hun lectoraten in aantal en omvang wordt behandeld.</p>
<p>Te raadplegen via: https://www.rathenau.nl/nl/publicatie/praktijkgericht-onderzoek-bij-lectoraten-van-hogescholen</p>		

Effecten van een masteropleiding op leraren en hun omgeving	SEO 2016	Tijdens het tweede jaar waarin leraren een hbo-masteropleiding volgen zijn twee effecten vastgesteld die onafhankelijk zijn van het type masteropleiding. Enerzijds is dat een duidelijke verbetering van de vakinhoudelijke kennis, een effect dat ook overeind blijft nadat leraren hun masteropleiding hebben afgerond. Anderzijds is dat een verminderde tevredenheid met de ondersteuning vanuit school in de vorm van (werk)tijd voor het kunnen volgen van de masteropleiding. Naast deze 'master-brede' effecten, zijn er per type masteropleiding specifieke effecten gevonden, waarvoor uit gesprekken met leraren soms wel en soms geen verklaringen zijn gevonden. Uit een verklarende evaluatie komt naar voren dat het optreden van effecten wordt beïnvloed door de manier waarop de opleiding en de schoolpraktijk met elkaar zijn verbonden, het type onderwijssector, het schoolbeleid, het aantal collega's met een master-opleiding, de houding van de leidinggevende, de schoolcultuur, de schoolstructuur en de beschikbare tijd die leraren hebben voor het in praktijk brengen van de opgedane kennis.
Te raadplegen via: http://www.seo.nl/pagina/article/effecten-van-een-masteropleiding-op-leraren-en-hun-omgeving-2/		
Van draagvlak naar meer	Rathenau 2016	Dit rapport beschrijft hoe een 'maatschappelijke incubator' zou kunnen bijdragen aan de inbedding van nieuwe, beloftevolle technologieën in de samenleving. Een maatschappelijke incubator is een verzamelplaats voor collectieve leerprocessen waarin alle betrokkenen elkaars opvattingen en drijfveren beter leren kennen. Bij een maatschappelijke incubator gaat het om meer dan alleen het zoeken naar draagvlak. Een maatschappelijk incubator daagt technologie-ontwikkelaars en andere partijen uit om te laten zien hoe innovatie kan bijdragen aan de oplossing van belangrijke maatschappelijke problemen. In die zin is het een voorbeeld van maatschappelijk verantwoord innoveren.
Te raadplegen via: https://www.rathenau.nl/nl/publicatie/van-draagvlak-naar-meer		
Studie & Werk 2016	SEO 2016	Dit is de twintigste editie van het SEO/Elsevier-onderzoek 'Studie & Werk'. Studie & Werk 2016 analyseert de huidige arbeidsmarktpositie van afgestudeerden en de arbeidsmarktrelevantie van hbo- en wo-opleidingen op basis van gegevens over de jaren 1999-2016. De arbeidsmarktpositie van hoogopgeleide starters in 2016 geeft een gemengd beeld, maar de crisis lijkt in grote lijnen wel voorbij. De vaste baan, anderhalf jaar na afstuderen, begint weer wat terug te komen. Ook vinden afgestudeerden sneller een baan. Afgestudeerden van het jongste cohort zijn dan ook veel minder vaak werkloos dan vorige afgestudeercohorten. De salarissen van hoger opgeleiden blijven in vergelijking met eerdere jaren nog wel achter. Vooral afgestudeerden van bètastudies doen het goed op de arbeidsmarkt. Zij vinden over het algemeen snel een baan met vaak goede arbeidsvoorwaarden en kijken zonder spijt terug op hun studiekeuze. Voor hen is de crisis op de arbeidsmarkt duidelijk voorbij. Voor afgestudeerden van diverse andere opleidingen blijft de situatie relatief slecht. Dit geldt met name voor opleidingen op cultureel gebied. Afgestudeerde hbo'ers hebben vaker spijt van hun opleidingskeuze dan academici. Het aandeel afgestudeerden dat spijt heeft van de opleiding én

		instelling is de afgelopen jaren wel afgenomen.
Te raadplegen via: http://www.seo.nl/pagina/article/studie-werk-2016/		
Onderzoek aansluiting onderwijs FNWI op arbeidsmarkt	ResearchNed 2016	Om te kijken in hoeverre de huidige curricula van de Faculteit der Natuurwetenschappen, Wiskunde en Informatica aansluiten bij competenties die vanuit het werkveld bij de huidige afgestudeerden worden verondersteld, heeft ResearchNed een onderzoek uitgevoerd onder alumni van FNWI. De resultaten van het onderzoek geven inzicht in de mate waarin hun opleiding hen adequaat op de arbeidsmarkt heeft voorbereid. Hierbij is specifiek ingezoomd op de competenties die in de curricula van FNWI zijn opgenomen. Het onderzoek geeft inzicht in de huidige functie van alumni en in de daarvoor benodigde competenties (gerelateerd aan achterliggende dimensies/competentieprofielen; aan functie en beroepsrollen; en onderscheiden naar generieke en specifieke competenties).
Te raadplegen via: http://www.researchned.nl/2016/08/onderzoek-aansluiting-onderwijs-fnwi-op-arbeidsmarkt/?type=project		
Studiekeuze en arbeidsmarkt: literatuurstudie	ROA 2016	Voorliggende studie van de wetenschappelijke literatuur gaat op de volgende vragen in: - Welke factoren spelen een rol bij studiekeuze en welke wetenschappelijke studiekeuzemodellen bestaan er? - Zijn er relaties waarneembaar tussen (subjectieve dan wel feitelijke) omstandigheden op de arbeidsmarkt en studiekeuze? - Wie kan het studiekeuzeproces beïnvloeden? - Zijn er vanuit de wetenschappelijke literatuur aanwijzingen dat arbeidsmarktinformatie het studiekeuzeproces beïnvloedt?
Te raadplegen via: http://roa.sbe.maastrichtuniversity.nl/roanew/wp-content/uploads/2016/11/ROA_R_2016_3.pdf		
Schoolverlaters tussen onderwijs en arbeidsmarkt 2015	ROA 2016	Het voorliggende rapport Schoolverlaters tussen Onderwijs en Arbeidsmarkt 2015 gaat in op de transitie van school naar werk of vervolgonderwijs, die gediplomeerden maken. De resultaten die in dit rapport worden gepresenteerd zijn gebaseerd op het onderzoek dat eind 2015 heeft plaatsgevonden en hebben betrekking op de situatie van gediplomeerde schoolverlaters (vmbo, avo en mbo) en afgestudeerden (hbo en wo) ongeveer anderhalf jaar na het afronden van de opleiding. In totaal zijn ruim 250.000 gediplomeerde schoolverlaters en afgestudeerden van het schooljaar 2013-2014 benaderd.
Te raadplegen via: http://roa.sbe.maastrichtuniversity.nl/roanew/wp-content/uploads/2016/07/ROA_R_2016_2.pdf		
Wat verwachten werkgevers van HBO afgestudeerden?	ROA 2016	1. Vakkennis loont 2. Zorg voor een goede mix van competenties 3. Transparantie kan beter 4. Werkgevers zijn meer gericht op het werven van sollicitanten die onder de maat zijn (in de economische literatuur "lemons" genoemd), dan op het aantrekken van excellente werknemers.
Te raadplegen via: http://roa.sbe.maastrichtuniversity.nl/roanew/wp-content/uploads/2016/05/ROA_R_2016_1.pdf		

Van starter tot gevorderde De loopbaanontwikkeling van hbo'ers in de eerste vijf jaren na afstuderen	ROA 2016	In 2015 is naast de reguliere T+1-meting van de HBO-Monitor, waarbij afgestudeerden één jaar na afstuderen worden benaderd, ook een meting vijf jaar na afstuderen uitgevoerd (T+5-meting). In deze meting zijn afgestudeerden die in 2011 reeds aan de reguliere HBO-Monitor hebben deelgenomen, in 2015 nogmaals benaderd. In dit rapport bespreken we de loopbaanontwikkeling van deze hbo-afgestudeerden gedurende de eerste 5 jaren dat ze zich op de arbeidsmarkt bevinden.
Te raadplegen via: http://roa.sbe.maastrichtuniversity.nl/roanew/wp-content/uploads/2014/02/ROA_R_2016_6.pdf		
Het project Wetenschap en Technologie op de Pabo's	Regioplan 2016	In dit onderzoek is nagegaan op welke wijze de landelijke projectleiding en de afzonderlijke pabo's Wetenschap en Technologie (W&T) verder hebben geïntegreerd in het curriculum van de pabo's. Hiertoe had het ministerie van OCW extra middelen beschikbaar gesteld en een bestuursakkoord gesloten met de Vereniging van Hogescholen. Uit het onderzoek blijkt dat de landelijke projectleiding een infrastructuur creëerde waarin pabo's optimaal kennis met elkaar konden delen en goede contacten op zowel bestuurlijk als inhoudelijk niveau met de pabo's onderhield. De pabo's blijken de plannen die zij hadden om W&T verder te integreren in hun curriculum te hebben uitgevoerd en soms meer te hebben gedaan dan zij zich voor hadden genomen. In het najaar van 2017 zal moeten blijken in hoeverre W&T daadwerkelijk geïntegreerd is in de pabo-curricula.
Te raadplegen via: https://www.regioplan.nl/publicaties/slug/type/rapporten/slug/het_project_wetenschap_en_technologie_op_de_pabo_s		
VO-opleidingsscholen: de meerwaarde van praktijkgericht onderzoek	Kohnstam instituut 2016	Het Steunpunt Opleidingsscholen van de VO-raad/PO-Raad (hierna: Steunpunt) heeft als doel om (academische) opleidingsscholen te ondersteunen bij het versterken van onderlinge samenwerking en kennisuitwisseling. Met onderzoek in de opleidingsschool bedoelen we in het bijzonder de uitvoering van praktijkgericht onderzoek door leraren-in-opleiding (lio's) van hbo- en universitaire lerarenopleidingen en docenten die dit type onderzoek uitvoeren in het kader van de opleidingsschool. De centrale onderzoeksvraag in dit onderzoek is: Welke meerwaarde heeft praktijkgericht onderzoek in de vo- (academische) opleidingsscholen volgens de betrokkenen in de samenwerkingsverbanden van schoolbesturen, scholen en lerarenopleidingen?
Te raadplegen via: http://www.kohnstaminstituut.uva.nl/rapporten/pdf/ki968.pdf		
Mens en technologie: samen aan het werk (robotisering)	SER 2016	De commissie Robotisering en Arbeid van de SER (Sociaal-Economische Raad) heeft de gevolgen van de transitie naar een digitale economie in kaart gebracht voor de arbeidsmarkt, de organisatie van werk en de arbeidsverhoudingen. Uitgangspunt is is het gegeven dat ook Nederland aan de vooravond staat van de vierde industriële revolutie. Daarin zorgen technologische innovaties gebaseerd op ICT er voor dat de wereld van ons leven, werken en ondernemen sterk gaan veranderen. In deze verkenning richt de SER zich op de uitgangspunten die bij die verandering voor de Nederlandse arbeidsmarkt en economie van belang zijn. In de fase van transitie waarin Nederland zicht begeeft vraagt dit om een gezamenlijke aanpak van in elk geval de overheid, werkgevers- en werknemersorganisaties en onderwijsinstellingen. In relatie tot onderwijs wordt in deze verkenning het belang van ontwikkelen van 21st century skills veelvuldig besproken.

Te raadplegen via: http://www.ser.nl/nl/publicaties/adviezen/2010-2019/2016/mens-technologie.aspx		
Promoveren werkt	<p>KNAW</p> <p>2016</p>	<p>De KNAW concludeert dat de kwaliteit van de academische promotie in Nederland goed is, en voldoende gewaarborgd. De ervaring heeft geleerd dat gepromoveerden uitstekend hun weg vinden binnen en buiten de academische wereld. De hoge kwaliteit is niet los te zien van de duur van een promotietraject: in de regel vier jaar. Een promotietraject van drie jaar is ook denkbaar, mits voorafgegaan door een gedegen tweejarige onderzoeksmasteropleiding. Een nog korter promotietraject doet afbreuk aan de kwaliteit.</p> <p>De KNAW concludeert verder dat net als in andere landen verschillende modellen van de arbeidsrechtelijke status van de promovendus naast elkaar zouden kunnen bestaan. Maar voor zover de financiële middelen dat toestaan bepleit de KNAW toch een dienstverband voor promovendi.</p>
Te raadplegen via: https://www.knaw.nl/nl/actueel/publicaties/promoveren-werkt		
Durven delen. Op weg naar een toegankelijke wetenschap.	<p>AWTI</p> <p>2016</p>	<p>De AWTI vindt dat alle publiek gefinancierde wetenschappelijke publicaties gratis beschikbaar moeten komen (<i>open access</i>). Dit heeft vooral meerwaarde als die wetenschappelijke kennis toegankelijk (vindbaar, overzichtelijk en begrijpelijk) is voor de samenleving en voor bedrijven. De AWTI adviseert de regering om een masterplan op te stellen. Het advies bevat de volgende aanbevelingen:</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) Omarm het belang van openheid en formuleer een bredere strategie voor betere benutting van kennis (2) Zet in op een goede implementatie van de principes van <i>open science</i> in Nederland (3) Werk samen binnen EU-verband rond <i>open science</i>
Te raadplegen via: https://www.awti.nl/documenten/adviezen/2016/01/20/durven-delen		
Vangen, verwerken en verwaarden. Over het belang van kennisabsorptie vermogen.	<p>AWTI</p> <p>2016</p>	<p>De AWTI concludeert dat het kennisabsorptievermogen goed op peil is. Een aantal kenmerken van het Nederlands onderwijs, de arbeidscultuur en de publieke kennisbasis komt het kennisabsorptievermogen van kennisinstellingen en bedrijven ten goede. Er zijn een paar ontwikkelingen die het absorptievermogen ongunstig beïnvloeden: de druk op het vermogen van Nederlandse kennisinstellingen om internationaal toptalent aan te trekken, de beperkte arbeidsmobiliteit op <i>mid-career</i> niveau tussen kennisinstellingen en bedrijven, de afgenomen samenwerking tussen onderzoekers uit kennisinstellingen en bedrijven en de druk op de intermediaire functie tussen kennisontwikkeling en kennisoepassing door krimp instituten. Het is de taak van kennisinstellingen en bedrijven om hun kennisabsorptievermogen op peil te houden, overheid moet faciliteren. Met het oog daarop beveelt de AWTI het volgende aan:</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) Houd de ontwikkeling van het kennisabsorptievermogen continu in de gaten (2) Onderhoud de basis van het kennisabsorptievermogen (3) Tref maatregelen waar nodig
Te raadplegen via: https://www.awti.nl/documenten/adviezen/2016/07/06/vangen-verwerken-en-verwaarden		

Afgeronde onderzoeken: Ontwikkeling van het bestel

Titel onderzoek	Uitvoerende organisatie	Omschrijving onderzoek
Monitor beleidsmaatregelen 2013 (deel 2). De relatie tussen beleidsmaatregelen, studiekeuze en studiegedrag.	ResearchNed 2013	Deze monitor volgt de monitor studiekeuze en het studiegedrag in relatie tot de invoering van een aantal beleidsmaatregelen in het ho. De maatregelen die in dit onderzoek zijn betrokken zijn de collegegeldsystematiek van de Wet versterking besturing, de subsidieregeling tweede graden hbo en wo, de afbakening van de bekostiging op één bachelor en één master, de maatregel langstudeerders en de invoering van een sociaal leenstelsel in de masterfase. De monitor brengt in kaart in hoeverre de doelen bereikt worden en monitort welke effecten de maatregelen hebben op kwaliteit en toegankelijkheid van hoger onderwijs.
Te raadplegen via: http://www.rijksoverheid.nl/ministeries/ocw/documenten-en-publicaties/rapporten/2013/11/01/monitor-beleidsmaatregelen-2013.html		
Monitor beleidsmaatregelen (deel 1). De relatie tussen beleidsmaatregelen, studiekeuze en studiegedrag	ResearchNed Nijmegen 2013	Tussenrapportage van de monitor studiekeuze en studiegedrag in relatie tot de invoering van een aantal beleidsmaatregelen in het hoger onderwijs na 2010. De maatregelen die in dit onderzoek zijn betrokken zijn de collegegeldsystematiek van de Wet versterking besturing, de subsidieregeling tweede graden hbo en wo, de afbakening van de bekostiging op één bachelor en één master, de maatregel langstudeerders en de invoering van een sociaal leenstelsel in de masterfase.
Te raadplegen via: http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/rapporten/2013/01/31/monitor-beleidsmaatregelen.html		
Het kasje en de muur voorbij? Evaluatie van de rechtsgang voor studenten. Eindrapport	Panteia 2013	Nadat de Inspectie van het Onderwijs uitwees dat studenten belemmeringen ervaren gedurende de rechtsgang naar het college van examens, zijn er in 2010 wijzigingen in de WHW aangebracht. Dit onderzoek evalueert de rechtsbescherming voor studenten in het hoger onderwijs. In hoeverre zijn de doelen van de wetswijziging bereikt; een procedure die toegankelijk, eenduidig, transparant, snel, praktisch aanvaardbaar, onafhankelijk en zorgvuldig is?
Te raadplegen via: http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/rapporten/2013/10/09/het-kastje-en-de-muur-voorbij.html		
De studie waard. Een verkenning van mogelijke	SCP 2013	Centrale vraag: Welke gedragsreacties op de invoering van het sociaal leenstelsel en de versoering van de reisvoorziening zijn te verwachten op het gebied van studiekeuze, studiegedrag, woon- en forensGEDrag en financieel gedrag, en welke overwegingen spelen daarbij een rol? Het onderzoek laat zien dat jongeren ook onder een sociaal leenstelsel zullen gaan studeren. Wel zal men vanuit

gedragsreacties bij de invoering van een sociaal leenstelsel in het hoger onderwijs		een leenaversie het lenen zo lang mogelijk willen uitstellen en dat vergt gedragsaanpassingen op uiteenlopende terreinen.
Te raadplegen via: https://www.scp.nl/Publicaties/Alle_publicaties/Publicaties_2013/De_studie_waard		
Publieke belangen dienen. Naar bestuurlijk evenwicht tussen overheid en onderwijsinstellingen	Onderwijsraad 2013	Met dit advies hoopt de raad een bijdrage te leveren aan goede bestuurlijke verhoudingen tussen overheid en onderwijsveld en daarmee aan de kwaliteit van het onderwijs. Wijzigingen in het governance-model zijn niet nodig. Wel moeten de voorwaarden voor een goede werking van een stelsel met relatief autonome onderwijsinstellingen in de praktijk beter worden uitgewerkt. De raad pleit voor een versterking van het besturend vermogen van instellingen en voor professionalisering van onderwijsbesturen. Aanbevelingen: (1) Versterk het besturend vermogen (2) Zet de Inspectie beter in voor kwaliteitsbevordering
Te raadplegen via: https://www.onderwijsraad.nl/publicaties/2013/publieke-belangen-dienen/item164		
Continuing Higher Education. Part 1: General Impressions Part 2: Five Countries.	CHEPS 2013	Exploration of the diverse field of continuing higher education. The results of the study have to feed policy discussions on creating a more diversified Dutch higher education system. In response to these questions, this study addresses the modes of delivery in continuing education in five countries: Australia, California, Finland, Sweden and the United Kingdom. What are the lessons to be learned with respect to flexible and open teaching and learning forms in higher education elsewhere?
Te raadplegen via: part 1 Studie CHEPS - Continuing Higher Education (part 1) Publicatie Rijksoverheid.nl part 2 https://www.rijksoverheid.nl/documenten/publicaties/2013/04/09/studie-cheps-continuing-higher-education-2		
International experiences with student financing. Tuition fees and student financial support in perspective	CHEPS 2013	In dit rapport is gekeken naar een aantal landen dat het voortouw heeft genomen in 'cost-sharing' (afwentelen kosten studeren op studenten/ouders) en naar landen die een gelijkwaardige sociaal-economische structuur kennen als Nederland. Rekening houdend met de volgende criteria kunnen wij verwachten dat het effect van de overgang naar een sociaal leenstelsel wat betreft de toegankelijkheid zeer beperkt en tijdelijk zal zijn. - Flexibele studieleningen - Terugbetaling zo veel mogelijk automatiseren - Extra ondersteuning voor afgestudeerden met problemen terugbetalen - Hogere 'aanvullende beurzen' om toegankelijkheid uit sociaal-economisch zwakkere milieus te versterken - Geen leeftijdsgrenzen - Beperken periode gebruik studiefinanciering

		<ul style="list-style-type: none"> - Monitoren lange-termijn effecten - Eenvoud, transparantie en heldere communicatie
Te raadplegen via: http://doc.utwente.nl/86587/1/international-experiences-with-student-financing-tuition-fees-and-student-financial-support-in-perspective.pdf		
Een eigentijds curriculum	Onderwijsraad 2014	Het onderwijs bereidt leerlingen en studenten voor op een samenleving die hoge eisen stelt. De arbeidsmarkt vraagt om hoogwaardige (vak)kennis. Bovendien doet de eenentwintigste eeuw een groot beroep op ict-geletterdheid, probleemoplossingsvaardigheden, kritisch denken, creativiteit, sociale competenties en vaardigheden om het eigen leren te kunnen sturen. Dit advies richt zich op de vraag hoe ervoor gezorgd kan worden dat het curriculum nu en in de toekomst voldoet aan eigentijdse eisen, zodat jongeren een stevige basis wordt geboden voor hun persoonlijk, maatschappelijk en beroepsmatig functioneren.
Te raadplegen via: https://www.onderwijsraad.nl/publicaties/2014/een-eigentijds-curriculum/item7127		
Boven het maaiveld	AWT 2014	Kennisinstellingen moeten zich scherper profileren op het onderzoek waarin ze uitblinken. De overheid dient hierop te sturen, enerzijds door de financiering meer prestatieafhankelijk te maken en anderzijds door meer de regie te nemen bij het kiezen van wetenschappelijke zwaartepunten. Het is van belang dat deze zwaartepunten aansluiten bij wetenschappelijke, economische en maatschappelijke prioriteiten. Meer kiezen, meer regie en meer concurrentie tussen instellingen om de middelen zal volgens de AWT het maatschappelijk rendement van de wetenschappelijke inspanning optimaliseren en maakt behoud van een sterke positie op het internationale speelveld mogelijk.
Te raadplegen via: https://www.awti.nl/documenten/adviezen/2014/4/25/boven-het-maaiveld		
Een onderwijsstelsel met veerkracht	Onderwijsraad 2014	In een snel veranderende samenleving veranderen ook de eisen aan het onderwijs. Toenemende individualisering, automatisering, innovatie en internationalisering stellen hoge eisen aan de burgers van morgen, en aan hun opleiding nu. De druk op het onderwijsstelsel neemt toe. Aanpassingen in het stelsel vinden wel plaats, maar alleen op onderdelen. De raad kiest niet voor (grote) stelselwijzigingen op basis van een ontwerp van 'het beste stelsel'. Wat het beste is, is in grote mate ongewis. Het is zinvoller om de veerkracht van het systeem – het vermogen tot aanpassing – te verbeteren. Voor meer veerkracht is meer variëteit nodig in het onderwijs. Scholen hebben al ruimte om te innoveren, maar kunnen deze beter benutten. De overheid moet hiervoor ook meer mogelijkheden bieden. Dit is echter niet genoeg: een veerkrachtig onderwijsstelsel vraagt om méér. Zo zijn op de verbindingen tussen onderwijssectoren en –kolommen vernieuwende initiatieven nodig, omdat deze verbindingen talentontwikkeling belemmeren
Te raadplegen via: https://www.onderwijsraad.nl/publicaties/2014/een-onderwijsstelsel-met-veerkracht/volledig/item7193		
Monitor	ResearchNed	Deze monitor geeft een beeld van de ontwikkelingen in het hoger onderwijs in de periode dat de maatregelen,

beleidsmaatregelen 2014 Studiekeuze, studiegedrag en leengedrag in relatie tot beleidsmaatregelen in het hoger onderwijs	2014	zoals het studievoorschot, de prestatieafspraken of het collegegeld voor de tweede opleiding, zijn aangekondigd, voorbereid, ingevoerd of ingetrokken. Deze samenvatting geeft voor de periode dat de maatregelen voorbereid en/of ingevoerd zijn een overzicht van een aantal belangrijke ontwikkelingen op het gebied van (1) onderwijsdeelname, (2) het studiekeuzeproces, (3) studieuitval, (4) het studiegedrag, (5) de keuze voor een tweede studie en (6) het leengedrag.
Te raadplegen via: http://www.studentenmonitor.nl/rapporten/monitor-beleidsmaatregelen-2014.pdf		
Eindrapportage monitor experimenten Open bestel	SEO 2014	Het ministerie van OCW heeft van 2007 tot 2015 geëxperimenteerd met een opener bestel voor het hoger onderwijs. Een open bestel is een stelsel waarin alle aanbieders onder gelijke voorwaarden een beroep kunnen doen op publieke bekostiging voor hun opleidingen. Er ontstaat een zogenaamd 'level playing field'. De monitor Experimenten Open Bestel onderzocht de tijdelijke openstelling van het bekostigd hoger onderwijs. Deze openstelling blijkt geen substantiële effecten tot gevolg te hebben op de structuur, het gedrag en de prestaties van de hoger onderwijsmarkt.
Te raadplegen via: http://www.seo.nl/uploads/media/2014-68_A217_Eindrapportage_Experimenten_Open_Bestel.pdf		
Vizier vooruit - 4 toekomst-scenario's voor Nederlandse universiteiten.	Rathenau Instituut 2014	De toekomst van de universiteit wordt sterk beïnvloed door externe ontwikkelingen. Dat vergroot de onzekerheid en het belang van toekomstgerichte strategieontwikkeling. Daarom zijn de VSNU en het Rathenau Instituut in februari 2013 gestart met het project Toekomststrategie Nederlandse Universiteiten. Het doel daarvan is te komen tot een langetermijnvisie op de positie van de universiteit zelf, op haar wetenschappelijke kennisfunctie en op haar relaties met stakeholders. Centraal staat de vraag hoe de universiteiten in de toekomst hun wetenschappelijke kennisfunctie optimaal kunnen vervullen.
Te raadplegen via: https://www.rathenau.nl/nl/publicatie/vizier-vooruit		
Comparing national policies on institutional profiling in	CHEPS 2014	The concepts of differentiation and profiling are cornerstones in discussions about the organisation of contemporary higher education systems, following the trends of massification and global competition. This contribution provides a system-level description and comparison of the German and Dutch higher education systems regarding these topics.

Germany and the Netherlands		
Te raadplegen via: http://doc.utwente.nl/87456/		
Next Generations, Catwalks, Random Walks and Arms Races: conceptualising the development of quality assurance schemes	CHEPS 2014	The emergence and development of quality assurance schemes in European countries over the last 15–20 years has inspired many national case studies of the systems and procedures adopted. The methods, contexts, and procedures associated with this policy change are diverse. But although individual countries have set about changing policy in different ways there appear to be some common developmental patterns within the Europe of the Bologna Process. The paper concludes with a discussion on future directions for the comparative study of policy change within the European Higher Education Area on the basis of this conceptualisation of developments in quality assurance policy.
Te raadplegen via: http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/ejed.12071/full		
Onderwijssysteem Nederland beschreven (en vergeleken met andere landen)	EP-Nuffic 2014	Dit document geeft informatie over het onderwijssysteem van Nederland. Ook wordt uitgelegd wat het Nederlandse equivalent is van diploma's uit Nederland. Dit met het oog op toelating tot en inpassing in opleidingen in het Nederlands hoger onderwijs. Tevens zijn documenten beschikbaar met een vergelijking van het Nederlandse onderwijssysteem, met het systeem uit een scala aan andere landen.
Te raadplegen via: https://www.epnuffic.nl/publicaties/vind-een-publicatie/onderwijssysteem-nederland.pdf		
Evaluatie fusietoets	ResearchNed 2014	De primaire focus van de evaluatie was de vraag of de wet de beoogde effecten (behoud van legitimatie en keuzevrijheid) heeft gerealiseerd (doelen). De evaluatie diende een toegespitst beeld te vormen van de doelen, werking en effecten van de Wet fusietoets binnen de diverse sectoren (sectorale context). Kort samengevat is er consensus dat (in elk geval in het verleden) het algemene onderwijsbeleid en de onderwijsbesteding (lump sum financiering) schaalvergroting heeft bevorderd en dat het ministerie van OCW schaalvergroting gericht heeft gestimuleerd.
Te raadplegen via: http://www.researchned.nl/2014/09/evaluatie-fusietoets/?type=project		

Samenwerking binnen onderwijs. Een inventarisatie van samenwerkingen, good practices en knelpunten.	ResearchNed 2014	<p>De Onderwijsraad heeft ResearchNed gevraagd te inventariseren welke verschillende vormen van samenwerking tussen onderwijsinstellingen er zijn (naar aard en omvang) en welke factoren bevorderend en belemmerend werken voor deze samenwerking.</p> <p>De stand van zaken rondom samenwerking wordt door de Onderwijsraad gebruikt voor de gedachtevorming over de ontwikkeling van het onderwijsstelsel. Onderliggende vragen in dat traject zijn welke (gecombineerde) vormen van concurrentie en samenwerking tussen instellingen het meest dienstbaar zijn aan publieke belangen als kwaliteit en (macro)doelmatigheid en welke mogelijkheden er zijn in de sturing en de bekostiging van het onderwijs om een optimale mix van samenwerking en concurrentie te creëren.</p>
Te raadplegen via: http://www.researchned.nl/wp-content/uploads/2015/10/Samenwerking-in-het-onderwijs-eindrapport.pdf		
Klaar voor de toekomst? Naar een brede strategie voor ICT	AWTI 2015	<p>Overall veranderen ICT-toepassingen het karakter van onze economie, ons werk en ons leven. Zonder ICT geen kennissamenleving. Toch staat het belang van ICT nog altijd te weinig op het netvlies bij beleidsmakers en politici. Het is tijd voor substantiële stappen in het beleid gericht op ICT.</p> <p>Het is hoog tijd dat de ontwikkeling van de Nederlandse ICT-capaciteit in het hart van het overheidsbeleid komt. Dat vraagt allereerst om een duidelijke, integrale visie op de betekenis van ICT voor de ontwikkeling van de Nederlandse economie en samenleving. Ook is het van belang dat de publieke verantwoordelijkheid voor ICT veel beter binnen de rijksoverheid wordt gecoördineerd.</p>
Te raadplegen via: https://www.awti.nl/documenten/adviezen/2015/9/21/klaar-voor-de-toekomst		
De financiële situatie in het onderwijs 2014	Inspectie van het Onderwijs 2015	<p>In het rapport zijn per onderwijssector de nodige kengetallen te vinden. Verder kijkt het rapport naar zaken als rechtmatige en doelmatige besteding van de onderwijsbekostiging en het bestuurlijk opereren van onderwijsinstellingen.</p>
Te raadplegen via: https://www.onderwijsinspectie.nl/onderwerpen/themaonderzoeken/documenten/publicaties/2015/12/21/de-financiele-situatie-in-het-onderwijs-2014		
Themaonderzoek continuïteitsparagrafen in jaarverslagen 2013	Inspectie van het Onderwijs 2015	<p>80 procent van de onderwijsbesturen neemt in het jaarverslag een continuïteitsparagraaf op. Dit blijkt uit een themaonderzoek van de Onderwijsinspectie, waarbij alle jaarverslagen onderzocht zijn. In dit rapport doet de inspectie aanbevelingen aan instellingsaccountants. Zij moeten er melding van maken als een continuïteitsparagraaf ontbreekt in het jaarverslag.</p>
Te raadplegen via: https://www.onderwijsinspectie.nl/onderwerpen/themaonderzoeken/documenten/publicaties/2015/06/15/themaonderzoek-		

continuïteitsparagrafen-in-jaarverslagen-2013		
Private activiteiten van bekostigde onderwijsinstellingen	Inspectie van het Onderwijs 2015	Onderzocht is of instellingen hun private activiteiten onderkennen en onderscheiden. Ook is onderzocht of en hoe instellingen met private activiteiten daaraan specifiek aandacht besteden: welke aspecten ervan krijgen op welke wijze aandacht in het beleid, het beheer en de verantwoording.
Te raadplegen via: https://www.onderwijsinspectie.nl/onderwerpen/themaonderzoeken/documenten/rapporten/2015/05/18/private-activiteiten-van-bekostigde-onderwijsinstellingen		
Klaar om te wenden De academische bestudering van religie in Nederland: een verkenning	KNAW 2015	De Nederlandse religiewetenschap en theologie worstelen al twintig jaar met bezuinigingen en versnippering. Kwaliteit en relevantie dreigen daardoor in gevaar te komen. Nodig is een heldere visie op de rol in de samenleving, en meer samenhang en samenwerking in onderzoek en onderwijs. Dat kan worden bereikt via de ontwikkeling van een gezamenlijke onderzoeksagenda met een duidelijk thema
Te raadplegen via: https://www.knaw.nl/nl/actueel/publicaties/klaar-om-te-wenden		
Strategische Agenda Hoger Onderwijs en Onderzoek 2015-2025	Onderwijsraad 2015	De Onderwijsraad heeft op verzoek van de minister advies uitgebracht over deze agenda. De Onderwijsraad onderschrijft de voorgestelde richting voor het hoger onderwijs. In de agenda is een aantal trends in het hoger onderwijs terug te zien en de minister formuleert een daarbij passende toekomstvisie. De raad plaatst echter ook enkele kanttekeningen bij de agenda en doet in dat licht aanbevelingen die de uitvoering van de agenda kunnen versterken. De raad pleit voor een bredere aanpak bij de besteding van middelen en meer aandacht voor spanningen tussen maatwerk en massaliteit, tussen individualisering en uniforme opleidingsstandaarden, tussen regionale inbedding en mondiale concurrentie, en tussen vorming en kennisoverdracht.
Te raadplegen via: https://www.onderwijsraad.nl/publicaties/2015/advies-strategische-agenda-hoger-onderwijs-en-onderzoek-2015-2025/item7299		
Onderwijsmonitor	Algemene Rekenkamer 2015	De Tweede Kamer wil de komende jaren geïnformeerd worden over de besteding van deze extra middelen en de realisatie van de hiermee beoogde doelen. De Algemene Rekenkamer heeft op verzoek van de Tweede Kamer een instrument ontwikkeld, een dashboard, dat inzicht biedt in de mate waarin de doelen 'op koers liggen'. Ons dashboard maakt de relevante beleidsinformatie toegankelijk en inzichtelijk. De extra middelen die de Tweede Kamer ter beschikking heeft gesteld waren vooral bedoeld om 'in de klas' terecht te komen en in het

		<p>bijzonder voor de professionalisering van leraren. Professionele leraren zijn een voorwaarde voor goed onderwijs. In het dashboard hebben wij ook nog andere voorwaarden voor goed onderwijs opgenomen. Wij maken onderscheid tussen vier voorwaarden voor goed onderwijs die 'in de klas' (de groep) van belang zijn: naast professionele leraren ook groeps grootte en –samenstelling, arbeidssatisfactie en lerende omgeving. De informatie in het dashboard zou op langere termijn beschikbaar moeten blijven, zodat ook langetermijneffecten gevolgd kunnen worden. Daartoe moeten duidelijke en meerjarige afspraken gemaakt worden.</p>
<p>Te raadplegen via: http://www.rekenkamer.nl/Publicaties/Onderzoeksrapporten/Introducties/2015/06/Onderwijsmonitor</p>		
<p>Een ander perspectief op professionele ruimte in het onderwijs</p>	<p>Onderwijsraad 2016</p>	<p>De professionele kwaliteit en expertise van leraren scheppen én vereisen een zekere professionele ruimte. Deze ruimte is niet vrijblijvend of onverplicht, maar moet altijd ingevuld worden ten dienste van de onderwijskwaliteit. Ondanks beleid gericht op het optimaliseren van deze professionele ruimte, zijn er signalen dat deze ruimte wordt aangetast door factoren als te hoge ervaren werkdruk en te weinig ervaren zeggenschap. De vraag die in dit advies centraal staat is daarom: hoe kan de professionele ruimte van leraren optimaal worden gecreëerd, benut en verantwoord?</p> <p>Aanbeveling 1: verdere versterking van kennis en kunde leraar vanuit de kracht van het team Aanbeveling 2: kies professional governance als uitgangspunt voor structuren en cultuur</p>
<p>Te raadplegen via: https://www.onderwijsraad.nl/publicaties/2016/een-ander-perspectief-op-professionele-ruimte-in-het-onderwijs/item7453</p>		
<p>Motieven tijdig stoppen studentenreis product</p>	<p>ResearchNed 2016</p>	<p>In opdracht van het ministerie van OCW heeft ResearchNed een mixed method onderzoek uitgevoerd naar de motieven van studerende in mbo en ho om al dan niet hun studentenreisproduct tijdig stop te zetten. Het onderzoek is afgenomen bij het studentenpanel dat ResearchNed beheert.</p> <p>Het was mogelijk de associaties (kwantitatief) nader te definiëren en te kwantificeren. De gegevens van ruim 15.000 respondenten zijn verwerkt. Van hen hadden 1.116 personen het reisproduct niet tijdig stopgezet.</p>
<p>Te raadplegen via: http://www.researchned.nl/2016/06/motieven-tijdig-stoppen-studentenreisproduct/?type=project</p>		
<p>Monitor Ad-ronde 4B</p>	<p>SEO 2016</p>	<p>In de reeks van Ad-pilots was dit pilotronde 4B. Het kernthema van ronde 4B is samen te vatten in de veronderstelling dat samenwerking bijdraagt aan het efficiënter maken van doorlopende leerlijnen tussen het middelbaar beroepsonderwijs (mbo) en het hoger beroepsonderwijs (hbo) en de hbo-instroom vanuit het mbo zal vergroten.</p> <p>De opbrengsten van pilotronde 4B zijn in termen van wat de ronde in werking heeft gezet bescheiden te noemen. We kunnen niet stellen dat mbo- en hbo-instelling bewuster over samenwerking zijn gaan nadenken. Evenmin kan worden gesteld dat door de samenwerking bij uitvoering van pilot 4B de sociale norm is veranderd en de Ad een 'normaal' vervolgtraject voor een mbo-student is geworden.</p> <p>De opbrengsten zitten in de processen die door de samenwerking mogelijk zijn gemaakt. Samenwerking met het hbo biedt mbo-docenten ontwikkelmogelijkheden, zoals de samenwerking met het mbo deze aan hbo-docenten</p>

		biedt. Ook op instellingsniveau zijn ook mogelijkheden om van elkaar te leren benoemd. Daar staat tegenover dat op bestuurlijk niveau de samenwerking in 4B weinig sporen heeft nagelaten.
Te raadplegen via: http://www.seo.nl/pagina/article/monitor-ad-ronde-4b/		
Structural higher education reform - design and evaluation: synthesis report	CHEPS 2016	This study analyses how different types of system-level (or 'landscape') structural reforms in higher education have been designed and implemented in selected higher education systems. In the 12 case studies that form the core of the project, the researchers examine reforms aimed at: - Increasing horizontal differentiation between different types of higher education institutions ; - Increasing vertical differentiation through increasing or decreasing positional or status differences between higher education institutions (for example, reforms aimed at concentrating research in a limited number of universities) and; - Changing institutional interrelationships between higher education institutions. In each case, the researchers set out to understand the origins and objectives of the reforms examined, the why they were designed and implemented, the extent to which they achieved their objectives and the factors affecting success or failure. The overall objective is to provide policy makers at the European, national and institutional levels with policy relevant conclusions concerning the design, implementation and evaluation of structural reforms
Te raadplegen via: http://doc.utwente.nl/102882/		

Afgeronde onderzoeken: Wetenschapsbeleid

Titel onderzoek	Uitvoerende organisatie	Omschrijving onderzoek
Maatwerk in onderzoeksinfrastructuur Strategisch investeren in grootschalige onderzoeksfaciliteiten	AWTI 2013	Het advies gaat over de vraag welke strategie Nederland het best kan volgen ten aanzien van investeringen in en gebruik van grootschalige onderzoeksfaciliteiten. AWTI beveelt de ministers van OCW en EZ aan om een permanente en onafhankelijke Commissie Grootschalige Onderzoeksfaciliteiten in het leven te roepen. Deze krijgt de taak om veelal <i>bottom-up</i> gedreven investeringsprocessen te overzien en strategisch te coördineren. Verder moet de blik in vijf richtingen worden verruimd: in de breedte, verte, hoogte, diepte en in de spiegel.
Te raadplegen via: https://www.awti.nl/documenten/adviezen/2013/5/16/maatwerk-in-onderzoeksinfrastructuur		
De kwaliteit van het Nederlandse accreditatiestelsel hoger onderwijs	Inspectie van het Onderwijs 2013	In dit onderzoek zijn de aanpassingen van het Nederlandse accreditatiestelsel hoger onderwijs onderzocht. De sterkten en zwakten van het stelsel zijn uiteengezet. De meeste doelen van de veranderingen in het stelsel (vanaf januari 2011) lijken gerealiseerd te worden, alleen de beoogde vermindering van administratieve lasten wordt niet behaald. De aanbevelingen van de Inspectie in deze studie zijn als volgt; evalueer de betrouwbaarheid, verbeter en bewaak de validiteit, bestrijd samen actief de administratieve lasten, bied meer compliance assistance rond kwaliteitszorg en verbeter verder de publieke vergelijkbaarheid van opleidingen.
Te raadplegen via: https://www.onderwijsinspectie.nl/onderwerpen/themaonderzoeken/documenten/publicaties/2013/09/12/de-kwaliteit-van-het-nederlandse-accreditatiestelsel-hoger-onderwijs		
The effects of research grants on scientific productivity and utilization	CPB 2013	Dit CPB Discussion Paper onderzoekt het effect van een subsidie van de Stichting Technische Wetenschappen (STW) op de onderzoeksoutput van een individuele onderzoeker. Onderzoeksoutput wordt gemeten aan de hand van de volgende twee criteria: wetenschappelijke productiviteit (publicaties en citaties) en utilisatie (publicaties met industrie en patentaanvragen). De analyse laat zien dat toekenning van STW-subsidies binnen het algemene financieringsprogramma (OTP) niet leidt tot een toename in onderzoeksoutput. In het geval van thematische programma's neemt het aantal wetenschappelijke publicaties toe.
Te raadplegen via: http://www.cpb.nl/publicatie/de-effecten-van-onderzoekssubsidies-op-wetenschappelijke-productiviteit-en-utilisatie		
Up or out? How individual research grants affect academic careers in the Netherlands.	CPB 2013	Het onderzoek gaat over het effect van het krijgen van een individuele onderzoekssubsidie (Vernieuwingsimpuls- of VI-subsidie) op de carrières van Nederlandse wetenschappers. Er wordt geconcludeerd dat de ontvangst van een VI-subsidie de kans op een succesvolle carrière in de wetenschap verhoogt.
Te raadplegen via: http://www.cpb.nl/publicatie/up-or-out-de-invloed-van-individuele-onderzoekssubsidies-op-wetenschappelijke-carrieres-in-nederland		

Vertrouwen in wetenschap.	KNAW 2013	Doet wetenschap de goede dingen en doet ze die ook goed? Onderzoek wijst uit dat wetenschap nog steeds een 'sterk merk' is. Maar risico's zijn zoals de volgende zijn er wel: hoge verwachtingen bij het publiek, toenemende verwevenheid van wetenschap met belanghebbende partijen en beeldvorming in de media. Waarborgen van vertrouwen is in de eerste plaats een taak van de wetenschappelijke wereld zelf, maar ook externe partijen zoals financiers, overheid, media en onderwijs kunnen hieraan een bijdrage leveren.
Te raadplegen via: https://www.knaw.nl/nl/actueel/publicaties/vertrouwen-in-wetenschap		
Verschilzicht. Beweging in het kunsthistorisch onderzoek in Nederland	KNAW 2013	Een KNAW verkenningcommissie onderzocht bedreigingen en kansen voor het Nederlandse kunsthistorisch onderzoek. De drie voornaamste conclusies zijn: (1) Het kunsthistorisch onderzoek in Nederland is van voldoende kwaliteit en soms zelfs voortreffelijk (2) Het kunsthistorisch onderzoek maakt onvoldoende gebruik van de kwaliteit en de reputatie van de Nederlandse kunst (3) Het kunsthistorisch onderzoek is nationaal en internationaal onvoldoende zichtbaar Voor een vitale toekomst van het Nederlandse kunsthistorisch onderzoek is meer samenwerking noodzakelijk tussen universiteiten, musea en andere instellingen. De KNAW pleit voor een nationaal topcentrum waar kunsthistorici vanuit verschillende invalshoeken kunnen werken aan een gezamenlijke onderzoekagenda.
Te raadplegen via: https://www.knaw.nl/nl/actueel/publicaties/verschilzicht-beweging-in-het-kunsthistorisch-onderzoek-in-nederland		
Naar een raamwerk voor de kwaliteitsbeoordeling van sociaalwetenschappelijk onderzoek	KNAW 2013	Binnen de wetenschap hebben zich de afgelopen jaren ontwikkelingen voorgedaan die ook consequenties hebben voor de kwaliteitsbeoordeling van sociaalwetenschappelijk onderzoek. Op basis van deze ontwikkelingen komt de KNAW in dit advies uit op criteria om goede beoordelingsinstrumenten voor het sociaalwetenschappelijke onderzoek te ontwikkelen.
Te raadplegen via: https://www.knaw.nl/nl/actueel/publicaties/naar-een-raamwerk-voor-de-kwaliteitsbeoordeling-van-sociaalwetenschappelijk-onderzoek		
Publieke kennisinvesteringen en de waarde van wetenschap	KNAW 2013	In dit rapport worden de mogelijkheden om het rendement van publieke investeringen in kennis (in kennisinstellingen en kenniswerkers) te kwantificeren verkend. Wat leveren investeringen in kennis nu eigenlijk concreet op? De volgende drie algemene conclusies kunnen getrokken worden. (1) Wetenschap heeft ontegenzeggelijk waarde, zowel direct meetbaar in een bijdrage aan het bbp, als breder economisch en maatschappelijk. (2) Er bestaat grote waardering voor de macro-economische ramingen van het CPB; die ramingen spelen een belangrijke rol in de nationale beleidsdiscussie.

		(3) De analyse van het effect van publieke kennisinvesteringen verdient meer aandacht bij de interpretatie van de kortetermijnmodellen.
Te raadplegen via: https://www.knaw.nl/nl/actueel/publicaties/publieke-kennisinvesteringen-en-de-waarde-van-wetenschap		
Coördinatie van publiek-privaat onderzoek. Van variëteit naar maatwerk.	Rathenau instituut 2013	Dit rapport bevat analyses van eerdere beleidsinitiatieven gericht op publiek-private samenwerking (PPS) op het terrein van onderzoek. Er wordt gekeken hoe relaties tussen activiteiten van verschillende partijen versterkt kunnen worden. De uitdaging voor de komende jaren is om de stap van variëteit naar maatwerk te zetten. De overheid kan een centrale plaats aanwijzen waar kennis en ervaringen met betrekking tot de coördinatie van onderzoek in PPS worden verzameld en geconsolideerd. Hierdoor krijgen nieuwe PPS-organisaties de mogelijkheid om te profiteren van opgebouwde kennis en om daadwerkelijk maatwerk te leveren.
Te raadplegen via: https://www.rathenau.nl/nl/publicatie/co%C3%B6rdinatie-van-publiek-privaat-onderzoek		
Hoeveel vertrouwen hebben Nederlanders in wetenschap?	WRR & Rathenau instituut 2013	Twee centrale vragen: Hoe groot is momenteel het vertrouwen in de wetenschap? Wat zijn determinanten van vertrouwen in de wetenschap? Het vertrouwen in 'de wetenschap' is vergeleken met het vertrouwen in andere instituties hoog. Tegenover wetenschappelijke resultaten stelt men niet het woord van God of de kerk, maar andere wetenschappelijke resultaten: onderzoek dat een betere of objectievere weergave geeft. Dit kan leiden tot politisering van de wetenschap. Waarop gaat het publiek dan af? Met name financiële banden zijn reden tot achterdocht. Wetenschappers zouden onafhankelijk van overheid en bedrijfsleven hun onderwerpen moeten kunnen kiezen. Dit betekent dat er een spanning is tussen enerzijds de tendens om universitair onderzoek steeds meer door belanghebbenden te laten (mede) financieren en anderzijds de wens het vertrouwen in wetenschap te verhogen. De vraag voor beleidsmakers is hoe een goede balans te vinden tussen beide belangen.
Te raadplegen via: https://www.rathenau.nl/nl/publicatie/hoeveel-vertrouwen-hebben-nederlanders-wetenschap		
Naar een lerende economie. Investeren in het verdienvermogen van Nederland	WRR 2013	De WRR komt tot de conclusie dat het hoog tijd is voor een strategie gericht op het verdienvermogen van Nederland. Centraal hierbij staat het beter gebruiken van bestaande kennis; kenniscirculatie. Allereerst vereist een lerende economie herijking van de Nederlandse onderzoeks- en onderwijsinstellingen. Het landschap van onderzoeksinstellingen behoeft meer differentiatie en samenwerking tussen onderwijs en arbeidsmarkt. De organisatie van de overheid moet toegesneden worden op deze nieuwe uitdagingen. Zo heeft Nederland dringend behoefte aan een nieuwe polder, waarin oude en nieuwe sociale en economische vraagstukken in samenhang worden aangepakt vanuit de kernvraag hoe een lerende economie te bevorderen.
Te raadplegen via: https://www.wrr.nl/publicaties/rapporten/2013/11/04/naar-een-lerende-economie		
International scientific	KNAW	This booklet about the challenges and predicaments of international scientific cooperation deals with the responsibility that researchers and administrators must assume to make potential

cooperation. Challenges and predicaments. Options for Risk Assessment.	2014	conflicts clear in advance. It offers them an analytical framework to assess the risks involved
Te raadplegen via: https://www.know.nl/nl/actueel/publicaties/international-scientific-cooperation-challenges-and-predicaments		
Totale investeringen in Wetenschap en Innovatie (TWIN) 2012-2018	Rathenau Instituut 2014	In dit overzicht presenteert het Rathenau Instituut cijfers over de directe en indirecte uitgaven van verschillende departementen op het gebied van Research & Development (R&D). Voor het eerst zijn er ook cijfers opgenomen over uitgaven voor innovatie voor de periode 2012-2018.
Te raadplegen via: https://www.rathenau.nl/nl/publicatie/totale-investeringen-wetenschap-en-innovatie-twin-2012-2018		
Public funding of science: An international comparison Verschillende verdelingsmechanismen van publieke onderzoeksfinanciering in kaart.	CPB 2014	Landen die meer middelen via ex-post financiering toekennen, besteden gemiddeld genomen minder publiek onderzoeksgeld per citatie en publicatie. Dit suggereert dat een grotere mate van ex-post financiering kan leiden tot een efficiëntere onderzoeksproductie. Een mogelijk nadeel van dit type financiering is dat sterke prikkels voor meetbare onderzoeksoutput ten koste kunnen gaan van niet-meetbare output. Wij vinden verder binnen onze steekproef geen relatie tussen de mate van ex-ante financiering en de onderzoeksoutput van een land. Wel lijkt een grotere mate van vaste financiering samen te hangen met een grotere onderzoeksproductie in termen van aantallen publicaties en citaties. Het ontbreken van financiële prikkels lijkt dus niet direct te leiden tot een lagere onderzoeksproductiviteit.
Te raadplegen via: https://www.cpb.nl/publicatie/publieke-onderzoeksfinanciering-een-internationale-vergelijking		
Feiten en cijfers: drijfveren van onderzoekers	Rathenau Instituut 2014	Dit rapport is gebaseerd op een enquête onder enkele duizenden onderzoekers (n=4243) De belangrijkste doelstellingen van onderzoekers blijken 'het kunnen uitvoeren van kwalitatief hoogwaardig onderzoek' en 'het werken in een omgeving met kwalitatief goede en inspirerende mensen'. Doelen met betrekking tot onderwijs of valorisatie scoren relatief laag. Veel onderzoekers zouden relatief meer tijd aan onderzoek willen besteden. Tegelijk geven veel onderzoekers aan dat ze in hun functiebeoordeling juist onderwijsprestaties zwaarder willen laten wegen. De meeste onderzoekers besteden weinig tot geen tijd aan kennisoverdracht. Ze ervaren kennisbenutting / valorisatie wel als een belangrijk doel van hun organisatie, maar voor henzelf heeft dit een lage prioriteit.

Te raadplegen via: https://www.rathenau.nl/nl/publicatie/feiten-en-cijfers-drijfveren-van-onderzoekers		
Hoe komen hogeronderwijsinstellingen aan hun geld? : acht Europese landen vergeleken.	CHEPS 2014	Het ETER-project (European Tertiary Education Register) is een internationaal project, gefinancierd door het directoraat-generaal voor onderwijs en cultuur van de Europese Commissie. Het doel van ETER is het opbouwen van een volledig register van instellingen voor hoger onderwijs in Europa en het beschikbaar maken van gegevens over het aantal studenten, afgestudeerden, doctoraten, personeel, de bestreken terreinen van onderwijs, inkomsten en uitgaven. Helaas is de ETER-database alleen gedetailleerd genoeg om voor de onderstaande zeven landen informatie over de eerste geldstroom (de basisbekostiging; core funding), de inkomsten uit collegegelden (student fees) en de inkomsten uit tweede en derde geldstroom (third party funding) te kunnen geven: <ul style="list-style-type: none"> • Nederland (NL), • Duitsland (DE), • Ierland (IE), • Litouwen (LT), • Noorwegen (NO), • Zweden (SE), • Zwitserland (CH)
Te raadplegen via: http://doc.utwente.nl/93470/		
Nulmeting NRPO (Nationaal Regieorgaan Praktijkgericht Onderzoek) SIA	ResearchNed 2014	In opdracht van het Nationaal Regieorgaan Praktijkgericht Onderzoek heeft ResearchNed in samenwerking met Dialogic onderzocht wat de stand van zaken is met betrekking tot het praktijkgericht onderzoek in het hbo en meer specifiek de tweede geldstroom voor het hbo-onderzoek (de RAAK-regeling). Op basis van de bevindingen is een advies uitgebracht over verbeteringen in de dienstverlening van NRPO SIA (onderdeel van NWO) en de subsidietoewijzing aan onderzoeken.
Te raadplegen via: http://www.researchned.nl/2014/05/inventarisatie-onderzoekspositie-hogescholenlectoraten/?type=project		
Verwevenheid van onderzoek en hoger onderwijs Eenheid in verscheidenheid	AWTI 2015	Onderzoek en onderwijs zijn uit balans geraakt. Oorzaken zijn de hoge werkdruk op universiteiten en hogescholen, de financiële noodzaak om studenten snel door hun studie te leiden, en het feit dat een universitaire carrière vooral afhangt van onderzoeksprestaties. De AWTI vindt dat universiteiten meer dan nu moeten sturen op onderwijskwaliteit en wetenschappelijke medewerkers meer moeten belonen voor goed onderwijs. Dat kan met inzet van middelen die vrijvallen bij de invoering van het studievoorschot. De AWTI is van mening dat hogescholen hun docenten meer tijd en gelegenheid moeten bieden voor betrokkenheid bij onderzoek. Voor docenten is meer gelegenheid tot bijscholing in onderzoeksvaardigheden nodig. Daarnaast is het gewenst het aantal lectoraten uit te breiden.
Te raadplegen via: https://www.awti.nl/documenten/adviezen/2015/6/26/verwevenheid-van-hoger-onderwijs-en-onderzoek		

Een macro-economische analyse van het rendement op publieke kennisinvesteringen	CPB 2015	Deze studie analyseert het macro-economische rendement op publieke investeringen in onderzoek en ontwikkeling (O&O). De studie is uitgevoerd op verzoek van de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW). De gebruikte gegevens hebben betrekking op een groep van 22 hoogontwikkelde landen - waaronder Nederland - waarvoor jaarlijkse observaties beschikbaar zijn over de periode 1963-2011. De geschatte rendementen laten geen eenduidig beeld zien. In veel van de uitgevoerde schattingen resulteert geen positief en statistisch significant rendement.
Te raadplegen via: https://www.cpb.nl/publicatie/een-macro-economische-analyse-van-het-rendement-op-publieke-kennisinvesteringen-0		
Ruimte voor ongebonden onderzoek Signalen uit de Nederlandse wetenschap	KNAW 2015	Aandacht blijft nodig om te voorkomen dat concentratie van middelen op brede thema's tot minder ruimte leidt voor fundamenteel ongebonden onderzoek. Deze ontwikkeling is vooral nadelig voor jonge, vernieuwende onderzoeksgroepen. Naast ruimte voor ongebonden onderzoek vraagt de KNAW aandacht voor een dreigende scheiding tussen onderwijs en onderzoek, tussen docenten en onderzoekers, waarmee een wezenskenmerk van universiteiten op de tocht komt te staan. De investeringen in (digitale) infrastructuur ten slotte zijn, alle inspanningen ten spijt, onvoldoende om de toekomst van Nederland Kennisland veilig te stellen.
Te raadplegen via: https://www.knaw.nl/nl/actueel/publicaties/ruimte-voor-ungebonden-onderzoek		
Publicatiedruk bij medisch-wetenschappelijk onderzoek	Rathenau 2015	Alle medisch onderzoekers in de drie onderzochte functiegroepen ervaren dat het publiceren van wetenschappelijke artikelen noodzakelijk is voor hun carrière, en dat dit druk op de werkvloer veroorzaakt. Ze vinden dat die publicatiedruk vaak ten koste gaat van de wetenschappelijke kwaliteit van het onderzoek. Van die werkdruk gaan perverse prikkels uit die de wetenschap geen goed doen. De observaties van de verschillende groepen wetenschappers over de mechanismen die daarbij in de medische wetenschap werkzaam zijn, komen grotendeels overeen.
Te raadplegen via: https://www.rathenau.nl/nl/publicatie/publicatiedruk-bij-medisch-wetenschappelijk-onderzoek		
Keuzes voor de toekomst van de Nederlandse wetenschap	Rathenau 2015	De Tweede Kamercommissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen heeft naar aanleiding van de behandeling van de Wetenschapsvisie 2025 het Rathenau Instituut gevraagd om de scenario's uit de studie Vizier Vooruit uit te werken in beleidsopties. Deze scenario's zijn het resultaat van een intensief traject dat de VSNU en het Rathenau Instituut organiseerden in 2013 - 2014. Van elk van de 63 beleidsopties is getoetst hoe deze zich verhoudt tot elk van de scenario's uit het rapport Vizier Vooruit: dit noemen wij de strategische fit.
Te raadplegen via: https://www.rathenau.nl/nl/publicatie/keuzes-voor-de-toekomst-van-de-nederlandse-wetenschap		
Beloning van wetenschappelijk	SEO	Salarissen van Nederlandse academisch personeel zijn concurrerend ten opzichte van andere Europese landen. Alleen Zwitserland, de Verenigde Staten en Britse topuniversiteiten kennen een hoger

personeel in internationaal perspectief	2015	<p>basissalaris.</p> <p>Als collectieve looncomponenten worden meegerekend, liggen de academische salarissen in Nederland op hetzelfde niveau als de 'normale' Britse universiteiten en boven die van Duitsland. Zwitserland torent boven andere landen uit. De academische salarissen in België liggen op hetzelfde niveau als die van Duitsland, en boven die van Zweden en Noorwegen. In veel landen kan daarnaast nog sprake zijn van individuele toeslagen.</p> <p>Deze conclusies volgen uit vergelijkend onderzoek naar de beloningsstructuur in het wetenschappelijk onderwijs in Nederland ten opzichte van de beloningsstructuur in het buitenland in opdracht van de vereniging van universiteiten (VSNU).</p>
Te raadplegen via: http://www.seo.nl/uploads/media/2015-65_Beloning_van_wetenschappelijk_personeel_in_internationaal_perspectief.pdf		
Grensverleggend. Kansen en belemmeringen voor interdisciplinair onderzoek	De Jonge Akademie 2015	<p>We moesten vaststellen dat wat 'interdisciplinair' wordt genoemd vaak niets meer is dan een 'multidisciplinaire' combinatie van disciplinaire perspectieven. Interdisciplinariteit gaat een beslissende stap verder. Belangrijke knelpunten zijn de disciplinaire oriëntatie van de meeste subsidieverstrekkers, de grote tijdsinvestering die nodig is om kennis te nemen van inzichten van buiten de eigen discipline, cultuurverschillen tussen disciplines en frictie met een universitaire infrastructuur die, vooral wat betreft het onderwijs, grotendeels disciplinair is verkaveld.</p> <p>Met het oog op deze verrijking is dan ook een reeks concrete aanbevelingen geformuleerd om interdisciplinair onderzoek op alle niveaus te faciliteren en stimuleren.</p>
Te raadplegen via: https://www.knaw.nl/nl/actueel/publicaties/grensverleggend		
De knelpunten voor doorgroeiende academische start-ups in Nederland	Technopolis Group 2015	<p>Academische start-ups zijn start-ups die primair gebaseerd zijn op recente kennis uit wetenschappelijk onderzoek van de Nederlandse universiteiten, UMC's en instituten van NWO en de KNAW. Het is belangrijk dat deze start-ups voldoende ruimte krijgen om te groeien en dat zij dat in Nederland kunnen doen.</p> <p>Onze aanbevelingen aan universiteiten en TTO's zijn:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 . Zet de ingeslagen weg naar beter ondernemerschapsonderwijs voort. Leer daarbij slim van het buitenland en van internationale platforms. 2 . Zorg voor een snellere identificatie van vermarktbare vindingen en geef vermarkting als overweging aan de onderzoeker mee. 3 . Ontwikkel een TTO NL Roadmap onder coördinatie van de KNAW, of de VSNU en Vereniging Hogescholen. <p>Onze aanbevelingen aan de overheid zijn:</p> <ol style="list-style-type: none"> 4 . Verbeter drie belangrijke zaken aan kennismigrantenregeling. 5 . Ontwikkel een Nederlands Ecosysteem Dashboard om een meer gestructureerde en meer upto-date overzicht te hebben van ontwikkelingen in het Nederlandse ecosysteem. 6 . Werk aan een betere afstemming van het beleid in de regio's (provincies en ROM's), het beleid op Rijksniveau, en het beleid in Europa.

Te raadplegen via: https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2015/11/11/de-knelpunten-voor-door groeiende-academische-start-ups-in-nederland		
Publieke onderzoeksfinanciering: de voor- en nadelen van verschillende financieringsmethoden	CPB 2015	Vaste financiering is bij uitstek geschikt voor fundamenteel onderzoek. De zekerheid die het biedt sluit goed aan bij het lange termijn karakter. Daarnaast stimuleert het risicovol innovatief onderzoek, door de tolerantie voor vroegtijdige mislukkingen en lange termijn commitment. Specifieke vormen van competitieve financiering kunnen worden toegepast om te sturen op onderzoeksthema, maximale kwaliteit van onderzoeksvorstellen of een hoge onderzoeksproductiviteit. Iedere vorm kent echter zijn eigen nadelen, zoals kosten voor beoordelingsprocedures en het schrijven van voorstellen en strategisch gedrag van onderzoekers.
Te raadplegen via: https://www.cpb.nl/publicatie/publieke-onderzoeksfinanciering-de-voor-en-nadelen-van-verschillende-financieringsmethoden		
Houd de basis gezond. Prioriteiten voor extra investeringen in onderzoek en innovatie.	AWTI 2016	Er wordt breed gepleit voor tenminste 1 miljard euro per jaar aan extra publieke middelen. Met de veronderstelling dat er inderdaad een dergelijk budget komt beantwoordt AWTI de vraag: <i>Waarom kan de overheid 1 miljard euro extra per jaar voor onderzoek en innovatie het best investeren?</i> De belangrijkste ambitie die de overheid moet nastreven is volgens de AWTI het versterken van de basis van het systeem. De tweede ambitie is het zorgen voor een toename van de private investeringen in R&D. Het advies leidt tot de volgende twee aanbevelingen: (1) Verstevig met prioriteit de basis door het ophogen van het niveau van publieke onderzoeks- en innovatiefinanciering tot dat van de landen om ons heen. (2) Vergroot het directe hefboomeffect van publieke uitgaven op private uitgaven door te investeren in publiek-private samenwerking gericht op economische kansen en maatschappelijke opgaven.
Te raadplegen via: https://www.awti.nl/documenten/adviezen/2016/12/09/advies-houd-de-basis-gezond-%E2%80%93-prioriteiten-voor-extra-investeringen-in-onderzoek-en-innovatie		
Kansrijk wetenschapsbeleid	CPB 2016	Dit rapport is de zevende uitgave in de serie Kansrijk Beleid. Het belicht de effecten van beleidsmaatregelen op het aantrekken van onderzoekers, de financiering van wetenschappelijk onderzoek en de benutting van wetenschappelijke kennis. Globaal gezien functioneert het wetenschapsstelsel goed. Nederlandse wetenschappers behalen uitstekende prestaties met een investeringsniveau dat internationaal gezien gemiddeld is. Ten opzichte van andere ontwikkelde landen publiceren Nederlandse wetenschappers vaker. Ook worden zij vaker geciteerd.
Te raadplegen via: https://www.cpb.nl/publicatie/kansrijk-wetenschapsbeleid		
Balans van de wetenschap 2016	Rathenau 2016	Het kabinet heeft de Adviesraad voor wetenschap, technologie en innovatie (AWTI), de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen (KNAW) en het Rathenau Instituut verzocht om eens in de twee jaar een Balans van de Wetenschap te publiceren. Daarmee kunnen zij het kabinet en het parlement inzicht geven in prestaties van de Nederlandse wetenschap en het functioneren van het wetenschapssysteem in brede zin.
Te raadplegen via: https://www.rathenau.nl/nl/publicatie/balans-van-de-wetenschap-2016		

